A°. 1821. N°. 21.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 26sten MEI, 1821.

ZEE-TIJDINGEN.

Met het van Bourdeaux aangekomen schip *le Jean Jacques* zijn alhier partikuliere vaderlandsche brieven ontvangen, waaruit de volgende scheeps-tijdingen ter plaatsing in de courant, aan ons zijn medegedeeld:

Aangekomen van Java.

Op de Schelde { the Hindoo / „ Bengal / „ Endeavour / de Midas & Ceres / „ Ganges

In Texel { de Henriette en Betzij / „ Voltaire.

In de Maas { de Pieter en Emma / the Recoverij. / de Jonge Anthonie.

In Engeland. { de Melpomene. / „ Pactolas. } Bestemd voor Amsterdam.

Gezeild voor deze kolonie.

Uit de Maas, de Aurora.

„ Texel, de Frederik Hendrik.

En liggen wijders zeilree.

Z. M. Oorlogs-fregat, de Melampus.

„ „ Idem corvet, „ Arend. en

Het schip de Jan en Cornelis.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 20 — *Ned. Z. M., Gekoperde Barkas, eerste luit. Mohamat Hasien, van Lampong Sepoetie en Anjer.*---*Eng. brik Macaulaij, W. Foster, van Bengalen en Bencoolen, den 22 maart, passagier, de heer J. Abbott.*---*Amerik. brik Eunice, G. Rice, van Padang, den 5 mei passagier, de heer Evans.*

— 21 — *Ned. Z. M., kanonneer-boot, no. 11, 2de luit. Dahl, terug van een kruistogt.*---*dito schip Emile, J. Ross, van Cheribon, den 19 mei passagier, de heer L. Christensen.*---*dito schip Pekin, R. Sijmons, van Samarang en Tagal, den 15 mei, passagiers, kapiteins Polder, Vries en vrouw, luit. Forster, de heeren von Ochree, Merzack, L. Hertog, en jonge jufv. van Heemskerk.*---*dito brik Maria Charlotta, J. G. Kleijn, van Samarang en Tagal, den 16 mei.*

— 22 — *Ned. schip Jessij, A. Landale, van de Duizend Eilanden, den 21 mei passagier, kolonel van Schuler.*---*Amerik. schip Citizen, W. Loring, van London en Bahia, den 20 dec.*---*dito brik Mary, S. P. Child, van Baltimore, den 10 jan.*-----

— 23 — *Fransch. schip Le Jean Jacques, A. Lacaze Rauly, van Bordeaux, den 8 f. b. passagiers, de heeren Roberto en Robio.*

— 24 — *Ned. brik Fredrik, H. Bear, van de Duizend Eilanden, den 22 mei.* --- *dito, schip Everts, J. A. Lang, van Paccalongang en Tagal, den 18 dito, passagiers, de heeren H. Hartman en A. de Broekert.*

Vertrokken.

Mei 19 — *Ned. brik Fredrik, H. Bear, koers stellende om de noord.* --- *dito, schip Jessij, A. Landale, naar de Duizend Eilanden, passagiers, kolonel van Schuler.*

— 20 — *Ned. schip Resolutie, A. van den Abeele, naar Amsterdam, passags. de kapitein ter zee Dibbetz en zoon, de heer G. van der Burch, de jonge heeren C. en H. van Lawick van Pabts, en 25 koppen gepasporteerde militairen.*---*o. schoener Duckling, C. Lee, naar Pamanockan.*

— 24 — *Eng. schip Magnet, G. Vine, naar Nieuw Holland.*---*Ned. brik Tjoangien, Koe Kongping, naar Samarang.*

— 25 — *Ned. schip Fannij, P. Robin, naar Antwerpen, passagiers, eenige zee officieren en 23 gepasporteerde militairen.* --- *dito, schip Vrede en Rust, K. N. Collis, naar Souràbaija, met Z. M. troepen, passagier, de jonge heer N. Middelkoop, de heeren L. Gallois, P. Sadberg, en S. Swerissen.*---*dito, brik Agalaija, J. L. ten Bruggenkate, naar Cheribon en Tagal, passagier, de heer J. Verwoert.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wagt-schip *Tromp*; schoener *Johanna*; kanonneer-boot *No. 11*; schepen *Cornelia, Fortitudo, Cornelia Sara, Java, Emmerentia, Jadul Karim, Star, Emile, Pekin, Jessy, Everts*; brikken *Elizabeth, Harriet, Elizabeth, Cornelia, Indrawaijoe, Maria Charlotta, Fredrik*;---- Eng. schepen *Marij, Fort William, Lord Wellington, Princess Roijal, Mentor, Jane, Asia, Subarij, Mohamed Shaw, Prince Regent, Northumbrian, George Cruttenden, Asia Felix, Indiana, Lord Sidmouth*; brikken *Holly Lebiutomine, Marijann Sophia, Macaulaij*; schoener *Antoinette*; kotter *Frolic.* ---- Amerik. schepen *Bingham, William Penn, Romulus, Magnet, London Packet, Citizen*; brikken *Java, Homer, Eunice, Marij.*----- Deensche. brik *Souvereign.* ----Fransch schip *Le Jean Jacques.*--- Portug. brik *Asumpcao.*---- Chinees. jonken *Bandseng, Hokgoan, Oeijtonsoen, Thaijlaij, Hokthaij.*

SAMARANG.

Van deze plaats geene haven rapporten ingekomen.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Mei 13 — *Ned. brik Gollek, Liem Wiekong, terug gekomen van eene verloren reize naar Macasser, passagier 1 chinees.*

— 17 — *Ned. schip Thomas Wilson, Wm. Davidson, van Batavia den 21 april, passagiers de heeren J. Meerburg, J. de keijzer en vrouw en de heer J. Smith.*

— 18 — *Gouvernement ingehuurde schoener De Jonge Fredrik, Abdul Laut, van Grissee den 17 mei.*

Vertrokken.

Mei 19 — *Ned. brik Tapier, S. Jacobs, naar Bantjar.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schoener *Schildpad*; schepen *L'Esperance, Habjoen, Rosalie, Fattal Carrim, Thomas Wilson*; brikken *Willem Johan, Albert, Ladie Pontianak, Tiksceng, Anna, Francina, Bagoes Salam, Roeroong, De Hoop, Amazoon, Fannij, Goede Intentie, Gollek*; schooners *Rose, Phénix, De Jonge Fredrik*; kotter *De Goede Hoop.* --- Portugesche schip *P. R. R. Unido.* ---- Amerik. schepen *Glide, Hercules*; dito. brik *Pocahontas*; dito. schooner *Lucifer*.

BATAVIA, *den* 25 *Mei.*

Sedert onze laatste berigten heeft de *Cholera Morbus* zich vertoond in de residentien *Buitenzorg, Crawang* en de *Kadoe*, en men vermoedt ook, dat de ziekte in het *Djocjocartasche* bestaat. De residentien der *Preanger Regentschappen, Cheribon, Grissée, Sourabaija, Passarouang, Besoekie, Banjowangie* en *Madura* en *Sumanap* zijn de eenige, over welke de epidemie zich thans nog niet heeft uitgestrekt, doch is er geene spoedige gunstige verandering komt in den, nog almede zeer drukkenden staat des dampkrings, is het te vreezen, dat de ziekte, die een onregelmatigen loop volgende, zij het naar in *Bengalen* heeft geteekenschetst, successivelijk alle gedeelten van het eiland zal bezoeken. Het is evenwel te hopen, (en de tot nu toe verkregene ondervinding bevestigt dit ook) dat de aanvallen der *Cholera* in hooge en voor de gezondheid gunstig gelegene oorden, minder hevig zullen zijn, dan in lage en moerassige streken.

Het gemiddelde dagelijksch aflterfte is thans:

In de residentie Bantam	. . 25	menschen.
In en bij Batavia	46	„
In de residentie Buitenzorg } Crawang }		nog onbeduidend.
„ „ Tagal	5	menschen.
„ „ Pekalongang	. 60	„
„ „ Samarang,		
in en bij de stad	15	„
te Limbagam	2	„
„ Kaliwoengoe	. 36	„
„ Perboean	. . 26	„
„ Kandal	. . 65	„
„ Troeko	. . 15	„
op de partikuliere landen	90	„
In de residentie Kadoe	10	„
„ „ Sourakarta niet opgegeven, doch onbeduidend.		
„ „ Japara;		
district Japara	. . 65	menschen.
„ Patty	80	„
„ Koedas	86	„
„ Joana	. . 50	„
In de residentie Rembang	. 15	„

Uit eene vergelijking van deze opgaven met de vroegere, mag men de volgende resultaten afleiden. De ziekte is te *Batavia, Samarang, Japara* en *Joana* aan het afnemen; in de residentien *Bantam, Krawang, Tagal, Sourakarta* en *Rembang*, neemt dezelve in geen hoogen graad toe; --- in de residentien *Buitenzorg* en *de Kadoe* vertoont de ziekte zich onder eene veel minder hevige gedaante, dan aan de stranden; in de Regentschappen *Pekalongang* en *Batang*, neemt de ziekte in eenen geringen graad toe, doch in die van *Kandal* en *Kaliwoengoe* woedt dezelve nog met onverminderde hevigheid. Omtrent deze laatste plaatsen wordt aangemerkt, dat de vischvangst, die aan een groot gedeelte der ingezetenen onderhoud verschaft en hen noodzaakt om dagelijks eenige uren met het onderlijf in het water doortebrengen, de verwoestingen der Cholera zeer begunstigt, terwijl over het algemeen, de tegenwoordige oogst-tijd, die dagelijks duizenden landbouwers met vrouw en kinderen, onder de brandende hitte der zon, in de rijstvelden voert, almede de strekking heeft, om de aanvallen der *Cholera* te vermenigvuldigen.

EUROPA.

PORTUGAL.

LISSABON, *den* 2 *october.*

De verschillen tusschen de constitutionele junta van Oporto en de provisionele junta dezer

ftad geheel vereffend zijnde, zijn gisteren de leden der junta van Oporto hier aangekomen. Te Portella bevond zich de *Juiz de Povo*, of de verdediger des volks, met de verfchillende autoriteiten, om hem te ontvangen en te begroeten, en van daar werden zij, door de troepen van het garnizoen en eene menigte menfchen begeleid, onder een levendig gejuich, naar de ftad gebragt, waar het gefchut van het kasteel, van alle de forten en van de oorlogfchepen hunne komst aankondigde. Dadelijk daarna verfchenen zij, met de overige leden van het gouvernement, en met den *Juiz de Povo* op het balkon van het paleis, om de publieke gelukwenfchingen te ontvangen, en zagen alle de troepen voorbij het paleis defileren. De dag van gisteren was een waren dag van vreugde, en de geestdrift was ten top gestegen. De geheele ftad was geillumineerd en overal ziet men nog triumfbogen. Des morgens had het provifioneel bestuur aan het volk kennis gegeven van de heugelijke gebeurtenis, die zou plaats hebben en hetzelve tot orde, rust en vertrouwen in het opperbestuur des Rijks aangemaand.

(*Staats Courant.*)

SPANJE.

MADRID, *den* 9 *october*.

De discusfien over de wet op de vrijheid van de drukpers zijn afgeloopen en alle de nog overgeblevene artikelen van het ontwerp der commisfie aangenomen.

Door den heer *Vargas Ponce* is een voorftel gedaan, ftrekkende, om het gouvernement uit te noodigen, van dadelijk last te geven tot het vernietigen van alle de onderaardfche gevangenisfen en tot de geheele vernieling van alle de gereedfchappen, die, nog in het jaar 1816, tot pijniging dienden, om terstond gezonde en ruime gevangenisfen te doen bouwen, en om de agenten van den sterken arm te gelasten, om voortaan, tot verzekering der gevangenen, geene andere dan met de menfchelijkheid overeenkomftige middelen te bezigen. Dit voorftel werd met toejuiching ontvangen, en met algemeene ftemmen goedgekeurd.

De minister van financien heeft kennis gegeven van de maatregelen, die tot verkoop van de goederen der inquisitie en der jezuiten genomen zijn.

Heden hebben de cortes een begin gemaakt met de discussie over het ontwerp van de organisatie van het openbaar onderwijs. Morgen zal het onderwerp van wet op de vaderlandfche societeiten in deliberatie genomen worden. Het decreet, aangaande den verkoop van de goederen der geestelijke orders, en dat van de vernietiging der majoraten, hebben de koninklijke sanctie nog niet bekomen.

De gele koorts blijft zich te Kadix en te Xerez vertoonen, doch er fterven niet meer dan 4 of 5 personen 's daags daaraan.

De cortes hebben, in de zitting van den 5den dezer, met bijna algemeene ftemmen, het traktaat bekrachtigd, waarbij de *Florida's* aan de Vereenigde Staten worden afgeftaan. De discusfien, omtrent de invoering eener jurij, en over de wijze van zamenftelling derzelve, duren nog voort.

In de cortes wordt 's morgens en 's avonds over het budget van den Staat gedelibereerd; de deliberatien over de geldleening, welke op den 7den dezer bepaald waren, zijn tot na den afloop van die over het budget uitgefteld; eerst dan zal men zich met de drie tot dat einde ingediende voorftellen, welke men zegt, voor Spanje zeer bezwarende te zijn, bezig houden.

De heer *Calatrava* is, heden morgen, tot president der cortes, voor de vierde en laatste maand der zitting van dit jaar, welke zeer zeker met den 9den november aanftaande zal eindigen, benoemd.

De Koning heeft het decreet van amnestie, betrekkelijk de fpaanfche uitgewekenen, gefanctioneerd, en het rapport deswege is heden bij de cortes ingekomen en gelezen.

De verfchillen, welke tusfchen de junta van Oporto en Lisfabon bestaan hebben, fchijnen, door eene minnelijke fchikking, bijgelegd te zijn. De beide juntas hebben zich tot een ligchaam vereenigd, en zich vervolgens in twee vergaderingen verdeeld, waarvan eene zich met de takken van het publiek bestuur, en de andere met de fchikkingen tot de fpoedige bijeenroeping der cortes zal bezig houden.

den 12 *october*.

Onder de door den Koning gesanctioneerde decreten, welke, heden, in de courant van het gouvernement worden publiek gemaakt, is dat betrekkelijk de nagedachtenis van den generaal *Acevedo*, waarbij deze verklaard wordt, zich, in den heldhaftigen graad, bij het vaderland welverdiend te hebben gemaakt.

De cortes hebben, eergisteren, in eene buitengewone avondzitting, de discusfien over de financien voortgezet. Men heeft over den tabak en het zout gedelibereerd, en besligt, dat het op deze beide voorwerpen rustend monopolie, met den 1sten maart aanftaande, zal ophouden te bestaan.

De discusfie over de geldleening is, in de zitting van gisteren, begonnen, en, in die van heden ochtend, zijn de voorftellen van de heeren *Hubbard* en *Ardouin* tot eene leening van 200 millioenen realen, bij eene meerderheid van 126 tegen 27 stemmen, aangenomen.

(*Staats Courant.*)

KERKELIJKE-STAAT.

ROME, *den* 5 *october*.

De napelsche minister bij den H. Stoel, ridder *Cataneo* heeft bezoeken bij alle de kardinalen zijner natie afgelegd, met oogmerk, om zich voorloopig te informeren, of zij genegen zijn, om den constitutionelen eed af te leggen. Allen hebben zulks geweigerd, zonder zelfs den kardinaal *Ruffo* uit te zonderen, welke echter daardoor gevaar loopt, om een beneficie, dat hem jaarlijks 5000 dukaten opbrengt, te verliezen. De ridder *Cataneo* verwacht zijnen opvolger. De graaf *Canonici di Ferrare* staat op het punt van, ingevolge het oostenrijksch decreet betrekkelijk de Carbonari, gevonnisd te worden. Hij is te Verona gevat, terwijl hij zich naar de wateren begaf, en te Venetie opgebragt. De legaat van Ferrara heeft hem, als Pausselijk onderdaan zijnde, gereclameerd.

den 7 *october*.

De jongste brieven van Napels zijn vol bijzonderheden, die de onderwerping der Palermitanen zijn voorafgegaan, alsmede van de onderhandelingen, welke die onderwerping ten gevolge hebben gehad. Aan de opstandelingen is, in naam van den prins vicaris-generaal, eene algeheele vergiffenis verzekerd; de zaken hebben hunnen gewonen loop en de bestaan hebbende regeringsmagten de uitoefening hunner ambtsbezigheden hervat. De luitenant-generaal *Florestan Pépé* had twee zijner adjudanten, den kapitein *Gaddi* en den majoor *Cianciuli*, belast, om de noodige schikkingen voor het aanstaand binnenrukken der troepen te maken. Vier honderd vijftig soldaten, door de Palermitanen krijgsgevangen gemaakt, en genoodzaakt dienst met hen te doen, zijn, onder de toejuichingen hunner kameraden van de expeditionaire armee, onder de koninklijke banieren terug gekomen. Op het oogenblik der onderhandelingen tusfchen de junta en den generaal-en-chef *Florestan Pépé*, was dat leger 13,000 man van allerlei wapenen, met eene geëvenredigde artillerie, sterk.

Men heeft te Messina het antwoord bekend gemaakt, door den admiraal, kommanderende het britsch eskader in de Middellandfche Zee en het eiland Malta, op de vragen, die hem door de Palermitanen gedaan zijn, gegeven. Men ziet daar uit, dat die admiraal hunne aanbiedingen met de grootste verontwaardiging heeft van de hand gewezen.

De kardinaal *Gonsalvi* heeft, zedert eenige dagen, zeer drukke bezigheden. Nooit was de correspondentie buitenslands zoo aanhoudend als op dit oogenblik. Men zendt gedurig, zoo naar Milaan als naar Weenen, couriers af. Men spreekt insgelijks van belangrijke mededeelingen, door den minister van buitenlandfche zaken van Z. M. den Koning der Beide Sicilien, aan ons hof gedaan.

(*Staats Courant.*)

BEIDE-SICILIEN.

NAPELS, *den* 4 *october*.

Op den 1sten dezer, bij gelegenheid van de plegtige opening van het parlement, heeft Z. M. de volgende aanfpraak door den Prins algemeenen ftedehouder doen voorlezen:

„ MIJNE HEEREN DE AFGEVAARDIGDEN!

„ Ik begin met Gode dank te zeggen, die mijnen ouderdom gekroond heeft, door mij van de verlichte kundige mijner welbeminde onderdanen te doen omgeven. Ik zie in u de natie, als een huisgezin, waarvan ik de behoeften zal mogen kennen, en wier wenschen ik zal kunnen voldoen. Gedurende de lange regering, welke het Opperwezen mij vergund heeft, heb ik nimmer eene andere begeerte gevoed, dan om het goede te zoeken en te verrigten. Van nu af zult gij mij uwe ondersteuning, tot vervulling van dien geheiligden pligt, en door uit uwen eigen mond te vernemen, welke de wenfchen der natie zijn, zal ik bevrijd wezen van de onzekerheden, die ik zoude kunnen ondervinden door in perfoon daaraan de uitlegging te moeten geven.

„ Om tot dit doel, het voorwerp van alle onze zorgen, te geraken, moet ik uwe aandacht bepalen tot de belangrijke werkzaamheden die u zijn toevertrouwd, en op de zwarigheden welke wij behooren te overwinnen. Door deze te kennen zal u een te grooter verlangen bezielen, om niet dan met voorzigtigheid te handelen, en wij zullen den roem verwerven, van over hinderpalen te hebben weten te zegevieren, welke ons de tijdsomftandigheden, en de gevolgen zelve der plaats gehad hebbende voorvallen, opleveren.

„ Al aanstonds zijt gij met de zorg belast, om de noodige wijzigingen te geven aan de Spaanfche constitutie, ten einde haar met onze behoefte te doen ftrooken. Vele onzer instellingen kunnen zich vereenigen met eene ftaatkundige orde, hoedanig dan ook, zoo als daar zijn de verdeeling van ons grondgebied, het ftelfel van publiek beheer en onze regtsordening. Ik ben zeker, dat het parlement bovenal en zoo veel immer mogelijk, de veranderingen zal weten te ontwijken in de inwendige orde van zaken, en in al wat in het algemeen de bekrachtiging der ervaring voor zich heeft. Wij zullen de constitutie bevestigen, wij zullen haar vastftellen op de grondflagen onzer oude instellingen, en op de denkbeelden, welke ons gemeenzaam geworden zijn. Ik vorder echter niet, dat deze bedenking u belette de onvermijdelijke veranderingen voor te dragen, welke noodig zijn, om de nieuwe ftaatkundige orde, welke wij vestigen, ftevig, duurzaam en nuttig voor de masfa des volks te doen worden. Mijne ziel bouwt gerustelijk op de wijsheid des parlements, hetwelk den juisten middelweg tusfchen het noodzakelijke en nuttige zal weten te kiezen.

„ Bovenal beveel ik u aan, de openbare orde te verzekeren, zonder welke elk ftaatkundig en burgerlijk ftelfel zijne uitwerking zoude missen. Gij zult klem en nadruk weten te geven aan het Gouvernement, welks magt te zamen vloeit met die der wetten, wanneer deze den gang van hetzelve besturen. Bewaart zorgvuldig de individuele waarborgen der burgers; doch onderwerpt den bijzonderen wil aan den algemeenen, en fchenkt aan het gezag, dat dezen laatsten vertegenwoordigt, de gepaste middelen, om zich te doen gelden. Zie daar den voornaamsten karaktertrek des burgerlijken bestuurs van iedere natie, die hare eigene onafhankelijkheid wil doen eerbiedigen.

„ De onfchendbare gehechtheid, welke de natie voor onzen heiligen katholieken Godsdienst aan den dag gelegd heeft, waarborgt mij, dat het parlement de zuiverheid van denzelven, en met deze het fchoonste fieraad der constitutie, zal bewaren. Wij hebben nimmer iemand, wie hij ook zij, ter oorzake zijner meeningen, vervolgd; altijd hebben wij aan Gode het oordeel over het geloof van anderen overgelaten; zelfs in de tijden van bijgeloof en vooroordeelen, heeft Godsdienstvervolging nimmer onzen grond bezoedeld; maar de volken, die een ander geloof belijden, hebben het regt niet, om, zelfs door het voorbeeld, de eenigheid en zuiverheid onzer leer te verstoren. De pligten der gastvrijheid mogen de overhand niet hebben op die, welke wij aan ons zelve verfchuldigd zijn. Vestigt gelukkiglijk, zoo als ik hoop, de grondflagen onzer ftaatkundige orde, en roept den bijstand en de befcherming des Allerhoogften in, voor alle de werkzaamheden, waarvan de reorganisatie des Koningrijks afhangt; wij zullen gemakkelijk kunnen voorzien in alle onze inwendige diensten.

„ Vooral moet ik het genoegen uiten, dat ik smaak, door de afgevaardigden van beide de Siciliën om mij henen te zien. De twee gedeelten van mijn gezin, even dierbaar voor mijn hart, en van welke ik schitterende bewijzen van genegenheid ontvangen heb, zijn voor mij nimmer afgefcheiden geweest. De gedeeltelijke wanorden bestisten nimmer over den wil of den geest der natie. Ik ben altijd overtuigd geweest, dat het aan gene zijde der ftraat gelegene Sicilie nimmer het edele karakter, dat hetzelve steeds onderfcheiden heeft, zoude verloochend hebben, en ik zie met vermaak, dat het zich beijverd heeft, om dit mijn gevoelen te bevestigen. Van de verlichte kunde der beide volken, aan welke de natuur eene ruime mate van oordeel en edelmoedig gevoel gefchonken heeft, kan ik niets anders verwachten dan zoodanige maatregelen, wetten en reglementen, als welke, door onoplosbare banden van vriendfchap en wederkeerige genegenheid, hun onderling geluk verzekeren.

„ Ten einde eene naauwkeurige kennis van den ftaat des Koningrijks te geven, heb ik mijne secretarisfen en ministers van ftaat gelast, zoodra mogelijk, een rapport omtrent den toestand van elk gedeelte aan u voor te leggen. Hetzelfde verlangen heb ik te kennen gegeven aan de provifionele junta van het Gouvernement, welke mijnen geliefden zoon en ftedehouder met haren raad gediend, en aan mijn vertrouwen, gelijk ook aan dat der natie, beantwoord heeft.

„ De ftaat onzer buitenlandfche betrekkingen is van eenen teederen aard; hij heeft moeijelijkheden; doch waarfchijnlijk zullen wij die te boven komen, wanneer wij gematigdheid paren aan eene edele en vaste houding. De noodwendigheid dier houding zal u insgelijks overtuigen van de noodwendigheid der geldopofferingen, waartoe de natie besluiten moet. De ftaat onzer financien is niet alleen het gevolg van onzen tegenwoordigen toestand, maar ook der

omstandigheden, in welke wij ons sedert 1815 bevinden. In het rapport van den staats-secretaris, minister van financien, zult gij de pogingen zien, welke ik gedaan heb, om in alle de buitengewone behoeften te voorzien, en de natie tot eenen duurzamen voorspoed te bereiden.

„ Dezelfde omstandigheden hebben invloed geoefend op het ministerie van oorlog, en doen zulks nog steeds. Gemakkelijk zal uwe wijsheid u een onderscheid doen maken tusschen den staat van het oogenblik, en dien, welke de blijvende zijn moet; ten einde op deze wijze de armee het oogmerk vervulle, tot hetwelk zij bestemd is, en der natie niet tot eenen last worde. Onze militie biedt ons eene gewapende magt aan, die niet drukkend voor de schatkist wordt, en van het hoogste nut is tot de bewaring van orde en rust.

„ Gelijke bedenkingen doen zich voor u op, wanneer gij den blik wendt op de middelen, welke wij tot bescherming van den zeehandel en verdediging onzer kusten moeten aanwenden. Het belang van onzen koophandel, in verband gebragt met de gronden van het staats-bestuur, waarop het rust, zullen door onzen minister van binnenlandsche zaken aan u voorgelegd worden. Het zal een der grootste en gewigtigste voorwerpen uwer raadplegingen uitmaken.

„ Tot alle de overigen instellingen, waaraan de binnenlandsche voorspoed des Koningrijks verbonden is, zult gij de voorbereidende maatregelen genomen zien; ik heb, sedert 1815, alle die behouden, welke de ondervinding en de volkswensch mij als noodig en nuttig hebben doen erkennen.

„ Ik beveel aan uwe zorgen de inrigtingen van opvoeding, van weldadigheid, van menschelijkheid, de gevangenissen vooral, wier toestand nog verre is van hetgeen, waartoe ik dien had willen brengen.

„ Het ministerie van justitie berust ten naaste bij op dezelfde grondslagen, waarop ik het gevestigd heb gevonden. Ik heb van het voorbeeld en van de ondervinding gebruik gemaakt, en ik heb de wetten, die mij het dienstigst voorkwamen, aangenomen, omdat ik ontoegankelijk ben voor eenigen anderen hartstogt, dan voor dien tot het algemeen geluk. Mijn minister van gratie en justitie zal u de ontwerpen voorleggen, vereischt, om dit gewigtig deel der staatsregering te volmaken. Oordeelt gij verdere veranderingen voor de vrijheid der personen en de veiligheid der eigendommen dienstig, zoo weest overtuigd, dat, met dezelve voor te staan, gij niets anders doen zult dan mijne wenschen verhooren.

„ Wat de kerkelijke zaken betreft, zoo heeft het jongste concordaat alle de oude moeijelijkheden met het hof van Rome doen verdwijnen. Het heeft de gewetens gerust gesteld, het getal der bisschoppen verminderd, en de inkomsten en verbetering der geestelijkheid voorbereid; om deze voordeelen te verkrijgen, zijn vele transactien noodig geweest; ik heb er in bewilligd omdat zij slechts mijne koninklijke voorregten krenkten. Ik ben verzekerd, dat in alle volgende transactien, het parlement geen andere leidraad zal volgen dan den eerbied, aan den Heiligen Stoel verschuldigd, en de noodwendigheid, om de vriendschapsbanden, die tusschen twee aan elkander grenzende en door een gemeen belang verbonden staten behooren te bestaan, gedurig nauwer toe te halen.

„ Na dit kort verslag van onzen toestand, blijft mij niets meer over te zeggen, dan dat, naardien mijne krachten mij nog niet veroorloven, de teugels van het staats-bestuur weder op te vatten, ik dezelve bij voortduring toevertrouw aan mijnen welbeminden zoon en erfgenaam, den hertog van Kalabrie, in hoedanigheid van mijnen algemeenen stedehouder; ik ben voldaan geweest over de wijze, waarop hij aan mijn vertrouwen en het uwe beantwoord heeft. De ondervinding zal toebrengen, om hem nog rijper en geschikter tot het bewind, en nog dierbaarder in uwe oogen te maken. Ik zal bij de natie de verdiensten hebben, niet alleen van zijn hart gevormd, maar ook van hem de middelen aangewezen te hebben, om u gelukkig te maken.

„ Mijne heeren de afgevaardigden, nog nimmer heeft de geschiedenis der monarchie een zoo gewigtig tijdstip vertoond als het tegenwoordige. Geheel Europa houdt de oogen op u gevestigd; de Almagtige, die het lot der volken in zijne hand houdt, heeft ons de gelegenheid geschonken, om, door gematigdheid en wijsheid, de achting aller natien te winnen, en het in onze magt gesteld, om onze instellingen te bevestigen, dezelve duurzaam en zoodanig te maken, dat zij onzen voorspoed bewerken.

„ Wat mij zelven betreft, ik zal niets doen dan den wensch mijner volken ondersteunen; met hetzelfde vertrouwen, als zij mij betuigd hebben, zal ik met hen vereenigd blijven; ik wensch uwe dankbaarheid met mij in het graf te nemen, en den eenigen lof te verdienen, dat ik altoos uw geluk gewild heb."

De prins algemeene stedehouder hierop kortelijk het woord opgevat hebbende, werd 's Konings zigtbare gemoeds-ontroering afgewisseld door het luidste vreugde-gejuich van *Leve de Koning! Leve de Prins!*

Toen de algemeene gemoedsbeweging bedaard was, deed de president, de heer *Matteo Galdi*, de volgende aanspraak aan Z. M.

„ SIRE!

„ Met de levendigste erkentenis voor de edelmoedige gevoelens, welke het Uwe Majesteit behaagd heeft, ons te doen hooren, door middel van Hoogstdeszelfs algemeenen stedehouder den kroonprins, ontwaart het parlement dagelijks meer, hoezeer Uwe Maj. deze, door deszelfs plegtige eeden, gevestigde constitutie, en die alzoo de heiligste waarborg van ons staatkundig aanwezen en van ons toekomend geluk is geworden, bemint en eerbiedigt.

„ Alle de vertegenwoordigers des volks brengen hier de innige overtuiging mede, dat vele en snelle veranderingen de volkeren tot verwarring en onzekerheid van hunnen burgerlijken en staatkundigen toestand brengen: maar allen zijn ook overtuigd, dat, wanneer de staatkundige veranderingen, door de noodzakelijkheid aangewezen, ter geschikter tijd, met wijsheid, en alleen in het belang van het algemeen welzijn in het werk gesteld worden, dezelve voordeelig en nuttig zijn, in zoo verre zij den voortgaanden en afgemeten loop der verlichting van den menschelijken geest volgen.

„ Niets moet ons heiliger en waardiger zijn dan de Godsdienst onzer voorvaderen; deze Godsdienst, die wij altoos hebben beleden, en die wij nog onveranderd te midden van alle wisselvalligheden belijden. Daarenboven hebben, in alle omstandigheden, de Koningen en de volken van Sicilien zich over eene matigheid mogen verheugen, welke de persoonlijke gerustheid van geen inwoner heeft verstoord, en geen traan aan iemand heeft gekost.

„ De naauwe en broederlijke vriendschap, die ons met Sicilie verbindt, hetwelk, dank zij de nieuwe constitutie, met ons slechts een en dezelfde staat uitmaakt, door de onverbreekbaarste banden vereenigd, verkrijgt nieuwe krachten, door de tegenwoordigheid der afgevaardigden van dat eiland, bereids met ons in het parlement zitting hebbende met hunne verlichting en ondervinding, en in onze werkzaamheden deelende. Laat ons hopen, dat wij weldra de afgevaardigden der voor een oogenblik, door een geest van zwijmeling, waarvan wij welhaast tot het minste geheugen voor altoos zullen uitwisschen, afgedwaalde landen insgelijks in ons midden zullen zien.

„ Het parlement verwacht met erkentenis de rapporten der verschillende ministers van Uwe Majesteit over den toestand van het binnenlandsche, over de financien, over onze buitenlandsche betrekkingen, over de justitie en de geestelijkheid, in de overtuiging, dat zij aan hetzelve alle noodige aanwijzingen zullen geven, om den loop der zaken te verzekeren; vooral verlangt hetzelve met ongeduld de rapporten der ministers van oorlog en van marine, ten einde den staat van onze middelen van verdediging stellig te kennen.

„ De naauwkeurigheid en de uitgestrektheid der werkzaamheden van de provisionele junta van het gouvernement verdienen ongetwijfeld het vertrouwen van het parlement; hetzelve zal die met alle aandacht, welke zij vorderen, in overweging nemen.

„ Te midden van alle deze verwachtingen, vernemen wij met gevoelig leedwezen, dat de gezondheid van Uwe Majesteit hem voor als nog niet toelaat, het roer van staat in handen te nemen; maar indien iets ons wegens deze kortstondige ontbering kan vertroosten, dan is het de ijver, de ondervinding en de bekwaamheid, die uw welbeminde zoon de prins stedehouder-generaal, in het behandelen der zaken, aan den dag legt. Moge de hemel hem eene voor het volk zoo dierbare gezondheid doen behouden, en aan Uwe Majesteit de kracht van zijne beste levensjaren teruggeven, om den voorspoed en den roem des volks te verzekeren! Dit zijn de vurigste wenschen van alle afgevaardigden in het nationaal parlement; wij smeeken Uwe Majesteit, dezelve met die goedheid te ontvangen, welke een der schoonste kenteekenen van zijn edel hart is."

Bij het eindigen der redevoering van den president, weergalmde de zaal van het geroep van *leve de Koning*. Vervolgens naderde de generaal en chef den troon, en deed de volgende aanspraak:

„ SIRE!

„ Ik zie Uwe Maj. van de vertegenwoordigers des volks omringd, gezeten op eenen door roem omgeven troon, op welken Hoogstdezelve het voorwerp der liefde en der publieke erkentenis is. Dit is het gedenkwaardigste en het gelukkigste tijdstip onzer geschiedenis; mijne wenschen zijn van nu af aan vervuld. Getrouw aan mijne beloften en aan de constitutionele beginselen, leg ik, aan de voeten van Uwe Maj., en in tegenwoordigheid der volksvertegenwoordigers, het opperbevel over het leger, dat slechts de verdeedigheid aan mijn vaderland, aan de wezenlijke belangen van Uwe Maj. en van zijn doorluchtig stamhuis mij had kunnen doen aanvaarden, neder. In de gelukkige rust, waartoe ik mij begeef, zal ik altoos de eerste zijn, om de bevelen van Uwe Maj. uit te voeren, en mijn bloed voor de verdediging der constitutie en van den troon te storten, in welken rang het Uwe Maj. ook behagen zal, mij te plaatsen. Mogt de hemel Uwe Maj. en diens doorl. familie met allen mogelijken voorspoed overladen, en Hoogstdezelve nog lang de liefde en de erkentenis des volks doen genieten.

„ Mogt de hemel, aan de grootmoedigheid en aan de getrouwheid van onze medeburgers, het vreedzaam genot vergunnen van eene constitutie, die ons geluk waarborgt, en den troon op onwrikbare grondslagen vestigt."

Z. M. heeft geantwoord:

„ Ik neem uw ontslag aan, en verzeker u, „ tevens van mijne tevredenheid en erkentenis „ voor de zorgen, met welke gij, in de om„ standigheden, die wij doorgeworsteld zijn, „ de orde en rust hebt weten te handhaven."

Deze roemrijke, door Z. M., aan de gevoelens en het gedrag van den generaal *Pépé* gegeven getuigenis, is onder de levendigste toejuichingen aangehoord geworden, en de vergadering is onder het geroep van *leve de Koning* gescheiden. Z. M., het parlement verlatende, heeft de minst dubbelzinnige blijken gegeven van de vreugde en van het genoegen, die in zijn hart heerschten.

De Koning heeft, bij deszelfs terugkomst, den weg, welken de trein volgde, afgelegd onder eene wolk van bloemen, die het volk langs de straten strooide.

Wij vernemen de volgende bijzonderheden van de krijgs verrigtingen, welke de verovering van Termini zijn voorafgegaan en gevolgd:

„ Het was in den ochtend van den 19den, dat de brigades Cellentani en Costa bijeen kwamen, om zich naar den kant van Caccamo te begeven. De flotille, onder de bevelen van den heer *San-Caprais*, fregats-kapitein, die langs de kust stevende, volgde de beweging van de brigade Costa. De marsch was rustig, tot aan de ommestreken van Termini, alwaar de kapitein *San-Caprais* met verwondering de flotille der opstandelingen ontdekte, welke hij dadelijk blokkeerde. Een der palermitaansche kanonneerbooten poogde het ruim te winnen; als toen begon er eene heftige kanonnade. In dezen onvoorzienen aanval hebben wij het verlies van den fregats kapitein van de Sirene, den baron *Joseph Cosa*, te betreuren, zijnde een dapper officier, die, bij den grootsten moed, de bekwaamheden van een' ervaren zeeman paarde. De kolonel *Cellentani*, de stad Termini, door de troepen van *Palmieri*, en door den beruchten broeder *Vallica*, welke thans den rang van kolonel heeft, bezet vindende, deed dezen door eenen parlementair voorstellen, om de stad over te geven; doch de parlementair werd met losbrandingen van schroot ontvangen. De nacht viel; het regement Royal-Bourbon infanterie nam eene stelling op de hoogten, onder het bereik van het geschut.

Den 20sten, verkende de generaal de stad, gelastte, om de artillerie te ontschepen, verdeelde de troepen op de punten, welke voor den aanval het geschiktst waren, en concerteerde zich met het eskader, om de verovering der stad te verzekeren, en zoo veel mogelijk het bloedvergieten te besparen. Deze beschikkingen hadden den uitslag, welke men daarvan verwachten kon: ten tien ure zag men de witte vlaggen op de muren waaijen, de parlementairen trokken buiten dezelve, en de aanval werd geschorst. De prins *de Villefranca*, een der parlementairen, verzekerde, dat de junta van Palermo in alle de voorwaarden stemde, welke door den generaal *Pépé* aan Cefalu waren aangeboden. Op dat oogenblik gaf zich de palermitaansche flotille, sterk zeven kanonneerbooten van 24 stukken en eenige scorridores, over, en eene batterij van 12 stukken op de kust werd door de koninklijke troepen bezet. Termini opende dadelijk hare poorten aan den maarschalk prins *de Campana*, welke, aan het hoofd van het regement Royal-Bourbon, de stad binnen trok.

„ De generaal en chef zet zijnen march op Palermo langzaam voort. Men verwachtte, dat de stad zich zou overgegeven, om dat de prins *de Villafranca* twee of drie daren gevraagd had, ten einde alle noodige schikkingen tot de ontvangst der troepen te maken. In het rapport over deze gebeurtenissen, zwaait de generaal *Florestan Pépé* den grootsten lof aan het gedrag der marine toe.

den 9 october.

Het nationaal parlement heeft zich in negen verschillende committés verdeeld, te weten: wetgeving, zee- en land-magt, militie en binnenlandsche veiligheid, geldmiddelen, handel, nijverheid en landbouw, onderwijs, onderzoek van de constitutie, binnenlandsch bestuur, en bestuur van het parlement.

De eerewacht van het parlement bestaat uit 120 officieren van de nationale garde, welke als gemeenen dienst doen. De vier regementen infanterie en het regement kavallerie, welke de nationale garde van de hoofdstad uitmaken,

zijn georganiseerd, en in de provinciën komen de jongelieden vrijwillig op, ten einde bij de provinciale militie te worden geplaatst. (*Staats. Courant.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 17 *october.*

De verjaardag van den dood der Koningin *Maria Antoinetta* is, gisteren, op de gebruikelijke wijze, met veel deelneming gevierd; de toevloed in de onderscheiden kerkgebouwen was zeer groot; des avonds zijn de schouwburgen gesloten gehouden, en de geheele dag is in betamelijk stilte doorgebragt. Ook is er gisteren geen beurs gehouden.

Mevrouw *Bayart*, welke, uit een groot aantal andere, tot minne van den hertog van Bordeaux gekozen is geworden, en die, door eene kortstondige ongesteldheid, misschien de vrucht harer bovenmatige gevoeligheid, belet wordt, om hare zoo eervolle functien voort te zetten, verlaat heden het kasteel, en keert met haren echtgenoot, notaris te Armentières, naar die stad terug.

Den 3den van de volgende maand zal de hertogin van Berry zich naar haar landgoed van Rosny begeven, ten einde bij het leggen van den eersten steen aan de kapel, die aldaar gebouwd zal worden, en in welke het hart van den hertog van Berry zal worden nedergelegd, tegenwoordig te zijn. H. K. H. zal den 6den van dezelfde maand alhier terug zijn.

De heer *Hyde de Neuville*, benoemd tot ambassadeur des Konings aan het hof van Brazilie, vertrekt zaturdag naar Norfolk, van waar hij zich naar Washington begeven zal, ten einde aldaar de onderhandelingen, betrekkelijk den handel, alvorens zich naar zijne bestemming te begeven, te voleindigen.

Gisteren avond is de kruidmolen, benevens de magazijnen en alle de gebouwen, behoorende tot de kruidstoof van Essonnes, in de lucht gesprongen, zonder dat men weet, op welke wijze de brand ontstaan is. Gelukkiglijk was genoegzaam al het buskruid, dat zich in de magazijnen bevond, eenige dagen te voren, van daar weggevoerd. Bijna alle de glazen van Corbeil zijn door den schok verbrijzeld. Tot nu toe heeft men niet vernomen, dat iemand, bij deze droevige gebeurtenis, het leven heeft verloren.

Wij beijveren ons te melden, dat het eenen jongen franschen reiziger, neef van den voormaligen minister, graaf *Molien*, gelukt is, om, langs den weg van Senegal, tot aan Tombucto door te dringen. Zijne familie heeft een brief ontvangen, bij welken hij haar zijne gelukkige aankomst in die vermaarde, tot nu toe bij de Europeanen onbekende stad, en welke de ongelukkige *Mungo-Park* tot tweemalen toe te vergeefs getracht heeft te bereiken, aankondigt.

den 18 *october.*

Drie onderscheiden koninklijke ordonnantiën, van den 4den en 11den dezer gedagteekend, betreffen 1°. de regeling der studiën bij de regtsgeleerde faculteit der akademie van Parijs, en andere bepalingen betrekkelijk de overige faculteiten, 2°. de premien en aanmoedigingen voor de zoutenvischvangst, en 3°. de wijze van verplaatsing der regters bij de geregtshoven en regtbanken.

Heden ten een uur heeft Z. M. den raad van ministers gepresideerd.

De prins *Cariati*, ambassadeur van den Koning van Napels bij het fransche hof, is, in den jongst verloopen nacht, te Parijs aangekomen.

Een brief van Napels, van den 9den, kondigt ons de overgave van Palermo aan, welke stad zich, den 5den, aan den generaal *Florestan Pepé* heeft overgegeven. De forten zijn hem in handen gesteld, middelerwijl de stad en ingezetenen ontwapend werden. Zie daar deze tweede stad des koningrijks, zonder bloedvergieten, in de magt der wettigen Souverein teruggekeerd.

den 19 *october.*

De graaf *von Esterhazij* heeft de eer gehad van aan den Koning, in eene bijzondere audientie, een brief van gelukwensching van Z. M. den Keizer van Oostenrijk te overhandigen, betrekking hebbende tot de geboorte van Z. K. H. den hertog van Bordeaux.

De Koning heeft insgelijks den burggraaf *Faij de Latour Maubourg*, benoemd ambassadeur bij de Verheven Porte, in eene particuliere audientie ontvangen.

den 26 *october.*

Bij gelegenheid der aanstaande verkiezingen, welke nu voor de eerstemaal volgens de nieuwe wet daaromtrent moeten plaats hebben, heeft Zijne Majesteit eene proclamatie doen uitvaardigen van dezen inhoud:

„Franschen, op het oogenblik, waarop de wet, die aan uwe keus eene volkomen onafhankelijkheid waarborgt en aan uwe belangen eene meer billijke vertegenwoordiging verzekert, voor de eerstemaal zal uitgevoerd worden, wil ik, dat gij mijne stem zult hooren.

„De omstandigheden zijn gewigtig. Ziet ten inwendig en rondom u; alles zal u uwe gevaren, uwe behoeften en uwe pligten aantoonen.

„Eene sterke en wettige vrijheid is u verworven; zij is gevestigd op wetten, die mijne liefde voor mijn volk en mijne ondervinding der tijden, welke wij beleven, verleend hebben; met die wetten hangt het van u af om de rust, den roem en het geluk van ons algemeen vaderland te verzekeren; gij hebt daartoe den wil; weet die door uwe stemmen aan den dag te leggen. De vrijheid wordt alleen door wijsheid en trouw bewaard; verwijdert van den edelen post van gedeputeerden de aanstokers van onlusten, de bewerkers van tweedragt, de verspreiders van onbillijk wantrouwen jegens mijn gouvernement, mijne familie en mij zelven; en mogten zij u vragen, waarom gij hen afwijst, toont hun dan, dat Frankrijk, hetgeen vijf jaren geleden zoo gedrukt was, sedert zoo wonderdadig werd hersteld en eindelijk op het punt is om den prijs voor zoo vele opofferingen te ontvangen, om deszelfs belastingen te zien verminderen en alle openbare lasten te zien verligten; zegt hen dan, dat, gij, wanneer alles bloeit, voorwaarts gaat, alles zich vergroot in uw vaderland, uwe kunsten, uwe nijverheid, den oogst uwer velden, het leven uwer kinderen, den vrede uwer huisgezinnen, een geluk eindelijk, dat alle de volkeren der aarde benijden, niet aan hunne dwaze droomen denkt te wagen of aan hunne booze voornemens te leveren.

„Van alle kanten bieden zich aan uwe keus eene menigte burgers aan, welke opregte en ijverige vrienden der Charter, en even zoo aan den troon en aan het vaderland gehecht, als vijanden van het despotismus en van regeringloosheid zijn. Kiest uit dezen; uwe afgevaardigden zullen met mij de orde bevestigen, zonder welke geene maatschappij kan bestaan; ik zal met hen die vrijheden bevestigen, welke altijd den troon mijner voorouderen tot wijkplaats gehad hebben en die ik u tweemalen heb wedergeschonken.

„De wereld wacht van u groote lessen en gij zijt haar die verpligt, te meer daar gij haar dezelve noodig hebt gemaakt. Door aan de volkeren het schouwspel dier vrijheid te vertoonen, welke zoo magtig de zielen aandoet, hebt gij hen het regt gegeven om u rekenschap af te vorderen van de afwijkingen, waarin zij hen zouden kunnen wegsleepen; leert hen dus de klippen, waarmede uwe weg bezaaid is, te vermijden, en toont hun dat het niet op puinhoopen, niet op wrakken is, maar op regtvaardigheid en eerbied der regten, dat de vrije instellingen gevestigd worden en zich versterken.

„Dus moet Frankrijk, aan het hoofd der beschaving voortgaande, te midden der beroeringen die het omringen, bedaard en vol vertrouwen blijven. Met zijnen Koning vereenigd zal deszelfs welvaart boven alle aanranding zijn. De factie-geest alleen zoude die in gevaar kunnen brengen; zoo dezelve het hoofd durft opsteken, zal hij onderdrukt worden, binnen de kamers door de vaderlands-minnende pairs en gedeputeerden; buiten de kamers door de waakzaamheid der magistraten, door de standvastigheid van alles wat wapenen draagt, om den openbaren vrede te beschermen en te handhaven, en boven al door mijn onwrikbaren wil.

„Franschen, gij heb mij kortelings blijken van uwe edele en edelmoedige gevoelens gegeven; gij hebt gedeeld in de vertroosting, die de Voorzienigheid mij en mijne familie gezonden heeft; laat dit pand van duurzaamheid, dat de hemel aan Frankrijk schenkt, ook het gelukkig pand zijn der vereeniging van alle mannen, die opregt de instellingen, welke ik u gegeven heb, en met deze de orde, den vrede, het geluk des vaderland willen.

den 28 *october.*

De proclamatie des Konings is als *fac-simile* gedrukt, ten getale van een honderd duizend exemplaren, en aan alle kiezers des rijks gezonden.

Sedert twee dagen is het proces begonnen van *Gravier*, *Bouton* en *Legendre*, als beschuldigd de eerste van een granaat of ander stuk vuurwerk des nachts in de nabijheid van het verblijf der toen zwangere Hertogin van Berrij afgestoken te hebben, met voornemen om Hare Hoogheid te verschrikken en door eene ontijdige bevalling aan Frankrijk de hoop op een telg uit het regerend huis te benemen; de tweede van het vuurwerk te hebben gemaakt, wetende waartoe het moest dienen, en derhalven van medepligtigheid aan de misdaad, en de laatste van kennis te hebben gedragen van het plan, en hetzelve niet aan de politie te hebben aangegeven. *Gravier* heeft voornamelijk in zijne verhooren gezegd, dat hij geenszins het voornemen gehad heeft om de hem ten laste gelegde gruweldaad te plegen, maar dat hij de eerstemaal het vuurwerk, dat voor eene mislukte huwelijks-partij vervaardigd was, had afgestoken, alleen om de koninklijke garde, die aan het paleis de wacht had, op den been te brengen, en hen eene pots te spelen, om daarna te kunnen lagchen over de geruchten en de verschillende berigten in de dagbladen, waartoe die daad aanleiding zoude geven. Een zekere *Leidet*, dien hij van zijne jeugd af kende, en niet wist dat een agent der politie was, had hem op dit denkbeeld gebragt en hem deze grap aangeraden. De tweede maal, dat hij weder op dezelfde plaats een anderen granaat zoude afsteken, was hij nogmaals door den zelfden vriend, volgens zijn zeggen, hiertoe aangezet, aan wien hij het nu niet dorst te weigeren, bij dat deze toen meester was van zijn geheim, en daar op aandrong; echter had hij het voornemen destijds niet gehad om den granaat te ontsteken, gevende tot bewijs daarvan, dat dezelve met geen lontpijpje voorzien was. *Leidet*, welke het komplot heeft aangebragt, bevindt zich thans buiten Frankrijk. De verhooren der beschuldigden en getuigen duren nog voort. (*Rotterd. Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDON, *den* 24 *october.*

De tegenwoordig in omloop zijnde bankbiljetten van de bank van Engeland bedragen 24 millioen ponden sterling.

Gedurende twee dagen heeft men verspreid, dat Sir *Francis Burdett* overleden was; doch men verzekert, dat deze heer een aanval van jicht heeft gehad, en thans zoo ver hersteld is, dat hij dagelijks te paard rijdt.

Tot nog toe heeft men den voortvlugtigen *Franklin* of *Fletcher*, den verspreider van de onlangs rondgedeelde oproerige plakkaten, niet op het spoor. Het gouvernement heeft eene belooning van twee honderd pond sterlings uitgeloofd aan die genen, welke hem in handen der justitie zullen leveren, en de heer procureur *Pearson* heeft daarbij eene toezegging van honderd pond gevoegd. De minister van binnenlandsche zaken heeft een brief van genaamden *Fletcher* ontvangen, waarin hij schrijft, dat hij in veiligheid is, en, zoo men zegt, door de verantwoordelijkheid van het uitgeven der oproerige stukken geheel op zich te nemen, volkomen de blaam doet verdwijnen, die sommige lieden op het ministerie wilden werpen, als deel gehad te hebben aan het verspreiden van die geschriften.

De ridder *Vassali*, stalmeester der Koningin, die zaturdag voor het huis der lords als getuige voor Hare Majesteit werd gehoord, verklaarde hoofdzakelijk, dat hij *Bergami* aan tafel bij den generaal *Pino* gezien had; dat de Prinses dikwerf met *Bergami* wandelde of uitreed, doch hen nimmer alleen had gezien; dat hij tegelijk met *Bergami* in dienst der vorstin is geweest; dat de Koning van Beijeren *Bergami* met veel goedheid behandelde, hem aan zijnen tafel had toegelaten en hem een gouden snuifdoos geschonken had, en eindelijk, niets onbetamelijks in het gedrag van de Koningin, noch in dat van haren kamerheer had waargenomen.

De heer *Brougham* maakte, na dat dit verhoor was afgeloopen, eenige aanmerkingen over de verhindering, die hij ondervond, om den Baron *Ende*, kamerheer van den Groot-Hertog van Baden, die gedurende het verblijf der Koningin te Carlsruhe als kamerheer bij Hare Majesteit dienst gedaan had, als getuige te doen verschijnen. Hij was overtuigd dat de ministers alles doch vruchteloos hiertoe aangewend hadden, en hoopte nu, dat na van de negen of tien punten van beschuldiging zeven of acht volkomen wederlegd te hebben, en de onmogelijkheid gebleken zijnde om de overigen te wederspreken, het huis niet verder zoude gaan en de Koningin niet zoude veroordeelen. Op de hem gedane vraag, of hij nog meerdere getuigen zoude hooren, vroeg hij tijd tot maandag, om daar over met zijne ambtgenooten te raadplegen.

Maandag werd het rapport van het geheim comitté over de briefwisseling tusschen den heer *Powell* en den kolonel *Brown*, rakende het wegzenden van *Rastelli* naar Milaan, aan het huis overgelegd.

Mejufvrouw *Demont* werd op verzoek van den heer *Brougham* weder voor het huis geroepen en ondervraagd omtrent een gesprek met eene zekere juffer *Martini* over de Prinses. Zij verklaarde met deze vrouw nimmer over Hare Koninkl. Hoogheid gesproken te hebben. Daarna werd mejufvrouw *Fanchette Martini* verhoord, welke het gesprek verhaalde, dat zij den 22 april met juffer *Demont* gehouden had, waarin deze de Prinses zeer had geprezen, en gezegd had, dat zij van spionnen omringd was en alleen den overleden Koning tot steun had.

De heer *Leman*, een klerk van den sollicitent der Koningin, welke naar Carlsruhe geweest is om de Baron *Ende* uit te noodigen van te komen getuigen voor de Koningin, verklaarde dat deze heer geneigd was om zich naar Engeland te begeven, doch dat de groot-hertog hem daartoe verlof geweigerd had.

(*Vervolg in het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 26sten* MEI, 1821.

(Vervolg der Courant.)

Daarna nam de heer *Brougham* het woord; hij klaagde over de menigvuldige moeijelijkheden, die aan de advokaten der Koningin, voor hare verdediging, waren in den weg gelegd, en eindigde met te verklaren, dat het hem onmogelijk was verder voort te gaan.

De procureur-generaal zeide nu voornemens te zijn van nieuwe getuigen te roepen, ten einde de verklaringen, ten voordeele der Koningin afgelegd, tegen te spreken, en vroeg om een uitstel, ten einde de kolonel *Brown* te doen overkomen, met aanbod om, in afwachting van zijne komst, andere getuigen voor te brengen. Hier tegen verzetteden zich de heeren *Brougham* en *Denman* met veel hevigheid, en de lord Kanselier verzocht en verkreeg verlof om eerst den volgenden dag zijn gevoelen hieromtrent te uiten.

Heden zeide de lord Kanselier, dat hij begreep, dat de vraag om uitstel, tot het doen komen van den kolonel *Brown*, moest geweigerd worden; waartoe het huis dan ook besloot. De procureur-generaal deed daarop den kapit. *Briggs* weder verschijnen, en ondervroeg hem voornamelijk over dat gedeelte der getuigenis van den Luitenant *Hownans*, betrekkelijk het toelaten van *Bergami* aan de tafel der Koningin; waarna hij berigtte, geene getuigen meerder te zullen roepen. Na eene wijl vertoevens begon de heer *Denman* de resumptie van de verdediging van hare Majesteit, en ging daarmede voort tot vier uren, toen het huis geadjourneerd werd.

Volgens berigten uit *Zuid-Amerika* zoude *Bolivar* geweigerd hebben om de voorstellen van het Spaansch Gouvernement aan te nemen, en dadelijk St. Martha en Carthagena berend hebben, met veel hoop om zich daar van meester te maken.

Den 22 dezer is het schip *the Borner*, Rosf, van Batavia, op South-Sea-Beach gestrand; men was bezig de lading te lossen, en men hoopte dezelve geheel in goeden staat te zullen redden.

den 27 october.

De heer *Denman*, welke dingsdag in het huis der lords de verdediging der Koningin begon te resumeren, onderzocht eerst de verklaringen van alle de getuigen, die tot staving van elk punt van beschuldiging, in de bill aangevoerd, gehoord waren, en hield zich bijzonderlijk met de getuigenissen van *Majochi*, *Sacchi* en mejuffer *Demont* bezig, waarna hij staande hield, dat dezelve volkomen wederlegd waren door de verklaringen van de getuigen, welke ter verdediging van Hare Majesteit geroepen zijn. Hij merkte aan, dat men, om de feiten te bewijzen, die plaats moesten gehad hebben voor dat de Princes zich aan boord der polakker begaf, twee door de Koningin weggezonden bedienden, *Majochi* en *Demont*, als getuigen had gebruikt, en voor de daarop volgende gebeurtenissen wederom twee weggezonden dienstboden, *Petruchi* en *Rastelli*, had doen komen, om de schandelijkste daden te bewijzen, die immer de lippen van een verhaler bezoedeld hadden, en die hij gemeend had, dat geen man tegen zijne vrouw zoude hebben laten aanvoeren, zelfs indien zij zich aan zijne omhelzingen had onttrokken, veel minder, indien hij zelve haar tot de misdaad had gedreven, door haar uit zijne woning te stooten, en indien hij bedacht, dat hoe sterker hij hare verdorvenheid aantoonde, hij des te meer zijne eigene wreedheid en schuld aan den dag bragt, en dat, hoe meer hij de beschuldigingen tegen haar vergrootte, hij des te meer moest veracht worden om haar verlaten te hebben. Men heeft, zeide hij, voorgewend dat men in de geschiedenis van Engeland voorbeelden vond van het tegenwoordig geval, doch hem was in de geschiedenis van geen land eenig voorbeeld bekend, dat een Christen-Koning geloofd heeft het regt te hebben van zijne vrouw, wegens slecht gedrag, te verstooten, wanneer zijn eigen wangedrag oorspronkelijk de oorzaak geweest was van haren val. In de Romeinsche historie echter, dus ging hij voort, wordt een dergelijk geval gevonden, dat van *Octavia*, die, naauwelijks met *Nero* gehuwd zijnde, bijna op den dag van het huwelijk zelve het voorwerp van zijnen afkeer werd, en door hem, onder een valsch en beuzelachtig voorwendsel, werd verstooten, eene andere vrouw in hare plaats zag komen en weldra uit het paleis van haren gemaal werd verdreven. Eene zamenzwering werd tegen hare eer ingespannen, om haar eenen misdadigen omgang met eenen slaaf aan te wrijven, en *Tacitus*, de geschiedschrijver van het bedorven Rome, verklaart, dat bij die gelegenheid eenige harer bedienden, niet door belooningen, maar door de pijnbank, werden overgehaald om te getuigen over daden, die haren goeden naam aanrandden; ondertusschen bleef het meerendeel getrouwelijk hare onschuld staande houden.

Ook schijnt het dat, in weerwil het volk van hare reinheid overtuigd was, hare vervolger bleef volharden, haar schuldig te oordeelen, en eindelijk haar uit Rome bande, waar hare terugkomst eene onbeschrijfelijke vreugde veroorzaakte, en het edelmoedig volk haar ontving met gevoelens, die in het hart van haren man hadden behooren te bestaan. Maar een tweede komplot werd gesmeed, en na dit proces overtuigd en veroordeeld zijnde, werd zij naar een eiland in de middellandsche zee verbannen, en de eenige inschikkelijkheid, die men voor haar toonde, was haar lijden door gift of dolk te doen eindigen. De dood van haren vader en van haren broeder had haar beroofd van hare natuurlijke verdedigers, die haar tegen ellende en schande hadden kunnen bewaren.

De heer *Denman*, maakte vervolgens eenige aanmerkingen over de getuigen ten voordeele der Koningin, en zeide in het minst niet te twijfelen, of hij zoude eer hij eindigde, van alles rekenschap doen op eene wijze, die en voor de pairs en voor de doorluchtige vrouw, wier zaak hij voorstond, voldoende zijn zoude.

Woensdag zette de heer *Denman* zijn pleidooi voort, en trachtte aan te toonen, dat alles, wat de getuigen tegen Hare Majesteit ingebragt hadden, volmaakt wedersproken was door de getuigen, die de raadslieden der Koningin voor de balie geroepen hadden. Hij merkte aan dat men *Bergami* niet als getuige had doen komen, om dat zijne getuigenis van geen nut in de procedure had kunnen zijn, en wijdde uit over het achtingswaardige karakter der voornaamste getuigen voor de Koningin, waarna hij noodzakelijk in dezer voege eindigde.

„ Indien men het beginsel in aanmerking neemt van de bill, schijnt het mij toe dat er geen gedeelte der getuigenissen bestaat, hetwelk uwe lordschappen kan magtigen van mij te bevelen om verder voort te gaan. Ik heb hooren zeggen, en terwijl wij ons met de verdediging Harer Majesteit bezig houden, loopt het gerucht, dat verscheiden personen, die niet tot de lage klasse behooren, in geene betrekking met de publieke drukpers staan, en niet uit de vergadering van uwe lordschappen zijn uitgesloten, met ijver beledigende schotschriften tegen de Koningin uitstrooijen. Het is u bekend dat, in omstandigheden zoo als deze, wij dergelijke lieden voor de balie van dit huis zouden kunnen dagvaarden om rekenschap dier geschriften te geven, en ik zoude aan zoodanigen man, zoo ik hem met name konde noemen, zeggen: „ Toont u, lage lasteraar; laat ik u in uw aangezigt zien. Indien gij mijnen eisch weigert, zijt gij minder te achten dan den Italiaanschen getuigen, die hier voor het hof verschijnt; gij zijt erger dan den Italiaanschen moordenaar; gij stoot toe zonder gezien te worden, en gij verandert u van moorddolk in een zwaard van geregtigheid." Ik zoude niet geloofd hebben dat een man met een mannen hart, en de eer van een pair, zoodanig voorbeeld konde geven. Indien het een prins was van het koninklijk bloed, zoude ik zeggen, dat hij meerder gedaan had om zich te verlagen, en om zijn regt op de kroon te verliezen; dan mijne koninklijke meesteres zoude hebben kunnen doen, wanneer zelfs alle beschuldigingen tegen haar bewezen waren. Ik weet dat er personen in dit huis zijn, welke, in het geheim commité, verschillende zaken, betrekkelijk Hare Majesteit, hebben kunnen hooren; ik weet niet wat zij gehoord hebben, maar het is onmogelijk om Hare Majesteit de Koningin van haren rang te ontzetten, in een hof als dit, indien de zaken niet geheel voor deszelfs balie worden opengelegd. Nooit hebben uwe lordschappen het voornemen gehad het geschil te beslissen op getuigenis van lieden, die door het sleutelgat hebben gezien, maar op de groote gronden van regt. Is er wel, iemand, die zoude kunnen zeggen, na de wijze waar op u de zaak is voorgedragen, dat de Koningin onpartijdig is behandeld. Wat ook de nadeelige lasteringen wezen mogen, die op het vaste land verspreid waren, zij zijn niet bewezen, en moeten derhalven als valsch beschouwd worden. Ik weet dat er geruchten loopen, die vele aanzienlijke lieden overhalen om de zaak der Koningin te verdedigen; zelfs zegt men, dat de geheele bevolking van Engeland zich dezelve aantrekt; het is mogelijk dat er menschen zijn, die gereed staan om aan de constitutie eenen slag toetebrengen; ik zoude voor het tegendeel geen borg blijven. Maar indien het zoodanig gelegen is, zoude die edelmoedige gesteltenis bevredigd worden door eene schuldeloos-verklaring; die menschen zouden zich verblijden van dezelve door u te hooren uitspreken in tegenwoordigheid der kroon. Ik hoop, dat uwe lordschappen zich niet van den waren weg zullen laten afbrengen, noch dat radikale aankleevingen invloed op u zullen hebben. Indien gij u de ondoorzoekende magt der Godheid hebt aangematigd, denkt dan, dat gij ook hare regtvaardigheid, weldadigheid en wijsheid moet navolgen. Denkt dat zij zelve aan eene overtuigde misdadige zeide: „ Indien niemand u beschuldigd en niemand u veroordeeld heeft, zoo veroordeel ik u ook niet; ga heen en zondig niet meer."

Donderdag heeft Dr. *Lushington*, mede ter verdediging van de Koningin gesproken, en als zijne ambtgenooten beweerd, dat alle de getuigenissen tegen Hare Majesteit deugdelijk wederlegd waren.

Heden ochtend heeft de prokureur des Konings zijne repliek aangevangen en is tot één uur daarmede voortgegaan, wanneer hij een weinig verpoosde. Van deze gelegenheid maakte de heer *Brougham* gebruik, om aan het huis kennis te geven, dat hij op het oogenblik oorspronkelijke brieven van den baron *Ompteda* had ontvangen, welke geschreven waren aan lieden in dienst van Hare Majesteit, om hen over te halen van tegen haar te getuigen. Hier over ontstond veel rumor, en de prokureur des Konings eischtte, dat het huis zoude beslissen of in dit oogenblik zoodanige kennisgeving mogt geschieden. Lord *Liverpool* betuigde zijne verbaasdheid en beriep; dat, zoo die kennisgeving al moest gedaan worden, het nu daartoe het tijdstip geenszins was, waarop de heer *Brougham* zeide, dat men hem met regt konde beschuldigen van zijnen pligt niet gedaan te hebben, zoo hij niet terstond, na het ontvangen dier stukken, daarvan de vergadering had verwittigd. Lord *Holland* ondersteunde den advokaat en lord *Lansdowne* zeide, dat men nu die mededeeling niet behoorde aan te nemen, terwijl lord *Donoughmore* beweerde, dat het zeer onregelmatig was die kennisgeving te doen, midden in het pleidooi van den prokureur-generaal.

De kamerheeren der Koningin hebben bekend gemaakt, dat Hare Majesteit, ingevolge het vergevorderde jaargetijde, geene adressen meerder in persoon verlangt te ontvangen, na den 30 dezer maand. De Koningin zal echter de adressen, die nu gereed mogten zijn, niet weigeren, en, zoo zij voor maandag niet kunnen aangeboden worden, dezelve, doch zonder ceremonie van eene deputatie, ontvangen en daarop antwoorden.

Eergisteren heeft Hare Majesteit bijna den geheelen dag bezig geweest met het ontvangen van dertig adressen, waaronder sommigen uit de provincien waren gekomen.

Gisteren heeft zich de Prins van Saxen-Coburg aan Brandenburghouse vervoegd, en door zijnen kamerheer naar de gezondheid der Koningin doen vragen, vernomen hebbende dat Hare Majesteit plotseling ongesteld geworden was.

Gisteren is eene vergadering gehouden van een aantal inwoners van Southwart, waarin zij een adres aan den Koning hebben gestemd, om hem te verzoeken van aan de tegenwoordige ministers hun afscheid te geven. Sir *Robert Wilson*, de heeren *Davis*, *Ellice* en *Bustle*, hebben achtervolgelijk gesproken ten voordeele van de bij die gelegenheid genomen besluiten.

Uit den aan het huis overgelegden staat der onkosten van het proces der Koningin blijkt, dat voor de procedure der Koningin 54,000 pond is besteed en voor here verdediging 56,000 pond, hetgeen te zamen 110,000 pond sterling uitmaakt.

LONDEN, *den 31 october.*

De procureur generaal des Konings poogde, vrijdag, in zijne repliek, de bedenkingen en aanmerkingen van Harer Majesteits raadslieden te wederleggen, omtrent den ongunstigen toestand, waarin het huis de Koningin, gedurende het tegenwoordig proces, zoude gebragt hebben, en te doen zien dat de menigvuldige klagten, over het weigeren van eene lijst der getuigen, die tot staving der tegen haar aangevoerde beschuldigingen moesten gehoord worden, ongegrond waren, dewijl men aan de verdedigers van Hare Majesteit, na afloop van dit verhoor, zoo veel tijd als zij zelve verlangden toegestaan heeft, om die beschuldigingen en die getuigenissen te kunnen wederspreken; verder beweerde hij, dat, door ter beschikking der Koningin eene onbepaalde som gelds te stellen, om zich alle mogelijke middelen van verdediging te kunnen bezorgen, Hare Majesteit, in plaats van [illegible]

meerder voorregt genoten had, dan immer aan beschuldigden verleend was. Vervolgens ging hij over om met eene zeer groote naauwkeurigheid en vrij wijdloopig de bewezen daadzaken te herhalen, en de gebeurtenissen, volgens welke zij bewezen zijn, te onderzoeken. Hij hieldt staande dat het huis hieruit deszelfs besluit moest opmaken, en voerde onder anderen aan, dat de advokaten der Koningin op het slot der resumtie van de aanklagt en afgelegde verklaringen hadden toegestemd, dat, indien de lords die getuigenissen voor waarheid aannamen, alle de punten van beschuldiging wel en volkomen bewezen zouden zijn, en dat die verklaringen eene breedvoerige wederlegging eischten; nu vroeg hij, in hoe ver dezelve door de getuigen voor de Koningin waren wederlegd, die, zoo als gemelde advokaten gezegd hadden, op eene luisterrijke wijze de onschuld van Hare Majesteit zouden aan den dag gebragt hebben; hij betoogde dat, in plaats van aan dit oogmerk te voldoen, juist die getuigen meer voordeelig dan nadeelig aan de bill waren geweest, en de verklaringen der getuigen tegen Hare Majesteit eerder bevestigd dan tegengesproken hadden. Hij verweet de verdedigers van zeer kunstiglijk eenige zekere bijzondere daden uitgekozen te hebben om die te wederleggen, en die, welke het meeste in de procedure uitsteken, met zorg aan eene zijde te hebben geschoven. Daarna begon hij de voornaamste gebeurtenissen, waarop de aanklagt steunde, zoo als de spoedige bevorderingen van *Bergami*, de reizen der Prinses, het oprigten der ridder-orde, en het aanstellen van *Bergami* als groot-meester derzelve, in onderscheiding der overige bedienden, die daar van slechts ridders werden, nogmaals te herinneren, en vergeleek vervolgens de in de inleiding der bill opgenoemde daden met de getuigenissen ter staving derzelven, en deze wederom met de verklaringen der getuigen voor Hare Majesteit; zaturdag ging hij hiermede voort en eindigde toen zijne zeer lange redevoering aldus:

„ Ik wensch uwe lordschappen geluk met mijne nadering tot het einde van mijne taak; het was mijn pligt en moeijelijke pligt om uwe aandacht te vestigen op de voor deze balie afgelegde verklaringen, en bij deze heb ik mij zelve gestrengelijk zoeken te bepalen, zonder, hetgeen mijn doel niet was, onnoodig uwe driften te hebben willen gaande maken; dit was mijn pligt, hoe zeer de advokaat der tegenpartij een anderen meende te kennen, toen hij verklaarde, dat hij, alleen op zijne cliente moetende letten, alle middelen ter harer verdediging moest bezigen, zonder acht te slaan op de geheele wereld, noch op de daaruit voort-vloeijende gevolgen, al zoude het zijn lot zijn om zijn vaderland hierdoor voor eenen tijd in een staat van verwarring te brengen. Mij schijnt het toe, dat zijn pligt was de Koningin te beschermen, te verdedigen, en zoo mogelijk de tegen haar ingebragte beschuldiging te wederleggen. In de vervulling dan van hunnen taak hebben zij geloofd alles rondom hen te mogen laken, en zelfs den Koning niet gespaard, maar na de hedendaagsche geschiedenis te hebben doorbladerd, in de jaarboeken van het bedorven Rome naar de midd len gezocht, om de gevoelens des Konings te kwetsen, en den Monarch van dit land vergeleken bij den wreedsten, den bloeddorstigsten dwingeland der oudheid. Niet alleen hebben zij den Koning beledigd, maar ook uwe lordschappen niet ontzien. Mogelijk kan men voor hun eene verschooning vinden, wanneer men nagaat hoe wanhopend de zaak is, die zij verpligt zijn voor te spreken. Indien de Koningin onschuldig ware, zoude dit alles overbodig geweest zijn. Hare onschuld kan door deze venijnige taal niet worden bewezen; onschuld verdedigt zich, steunende op hare zuiverheid, en behoeft den bijstand van dergelijke kunstgrepen niet; zij zoekt geen vuur aan te stoken, en vraagt om regtvaardigheid, maar niet om wraak. Het zal altijd vroeg genoeg zijn, om, wanneer hare onschuld eenmaal gebleken is, hare vervolgers aan te tasten. Nog heeft men gezegd, dat het algemeen gevoelen de Koningin onschuldig had verklaard, doch het publiek heeft geene uitspraak gedaan; een gedeelte van hetzelve, dit onveins ik niet, heeft deszelfs gevoelen geuit. Er zijn er, die door de laagste, door verraderlijke middelen, de brave eerlijke en opregte burgers hebben zoeken te misleiden, door het gedrag van alle die genen, welke in deze vervolging begrepen zijn, zwart te maken. Zij hebben de Koningin in den mond, doch voeren in hun hart oproer en omwenteling. Smartelijk is het te bedenken, dat zij, die zoodanige oogmerken in het gezigt hebben, eenige aanmoediging zouden hebben gevonden. Van uwe lordschappen zullen zij geene ondersteuning ontvangen. Alleen op die voor u gedaane verklaringen zult gij oordeelen, maar de heer *Brougham* heeft u gewaarschuwd, dat gij op den rand van een afgrond stond, en dat, zoo gij uw vonnis tegen de Koningin uitspreekt, dit het laatste vonnis zijn zal, dat gij immer zult vellen. Nog heeft men u als het eenigste middel, om de eer der kroon, de zuiverheid der altaren tegen alle gevaren te behoeden, voorgehouden, dat wat ook de bewijzen zijn mogten, gij de Koningin vrij moest spreken. Maar gij mijlords zult nimmer toelaten, dat eene vrees-aanjaging op uwe besluiten eenigen invloed kan hebben. Ik weet, dat ik mannen van eer en onbevlekten naam voor mij zie, wier uitspraken altijd geëerbiedigd zijn, om dat zij op regtvaardigheid steunden. Gij zult dit verheven karakter handhaven; gij zult de eer van den troon, de zuiverheid van het altaar beschermen, door tot een besluit te komen op de voor u gegeven verklaringen. Daarop grond ik mijne zaak, en mogten deze voor zoo als ik het onvermijdelijk geloof, u tot de uitspraak van schuldig brengen, zal u zeker den moed niet ontbreken, om dit vonnis uit te spreken, en zoo uw eigen geweten en vroeg of laat het land voldoen."

De solliciteur-generaal nam nu het woord, en, zonder van alle de wederlegde gedeelten der getuigenissen te spreken, bepaalde hij zich met gewag te maken van de ontegenzeggelijke daden, of van die, welke slechts zwakkelijk waren tegengesproken, en welke hij alleen beweerde voldoende te zijn, om alle ingebragte beschuldigingen duidelijk te bewijzen.

In de vergadering van gisteren vervolgde hij zijne redevoering, die hij, na nog omtrent drie uren te hebben gesproken, eindigde. De Heer *Brougham* legde daarop de twee brieven van wijlen den Hanoverschen Minister, den Baron *Ompteda*, over, welke aan den directeur der politie, te Pesaro, waren geschreven, om hem te verzoeken van eenen brief, dien hij hem zond van Mejuffer *Dement*, op eene geheime wijze aan hare in dienst der Koningin zijnde zuster te doen overhandigen, en hem verder eenige inlichtingen te vragen omtrent de trouw van eenige bedienden van Hare Majesteit. De Heer *Brougham* wilde, dat deze papieren als bewijzen zouden aangenomen worden, maar de Prokureur-Generaal verzette zich hier tegen, en, na een debat tusschen de Lords en eene verklaring van den Lord-Kanselier, dat, volgens de beginselen van regt, de brieven niet moesten aangenomen worden, werd met 145 tegen 16 stemmen het verzoek van den advokaat der Koningin afgewezen. Het huis werd daarna dadelijk tot aanstaanden donderdag geadjourneerd.

De Prins *Leopold* van Saxen-Coburg heeft vrijdag, ingevolge eene uitnoodiging, een bezoek bij de Koningin afgelegd, en omtrent een uur bij Hare Majesteit doorgebragt. De Koningsgezinden hebben niet weinig vreugde over dit bezoek aan den dag gelegd, en daaruit zeer gunstige gevolgtrekkingen voor Hare Majesteit opgemaakt.

Te Portsmouth wordt veel haast gemaakt met het inschepen van troepen naar de West-Indien, waar de sterfte onder de militairen, op de verschillende eilanden, zeer aanmerkelijk is geweest.

Het schip *the Borneo*, Ross, van Batavia, is den 25 dezer, des namiddags, met weinig schade en na drie vierde gedeelte der lading gelost te hebben, van South-Sea-Beach af en te Portsmouth in het konings-dok gebragt, om te repareren.

(*Rotterd. Courant.*)

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den* 21 *october*.

In den nacht van den 8sten op den 9den, is eene pachthoeve, met alle derzelver aanhoorigheden, nabij de gemeente van Sombreffe, door brand vernield. Gelukkig is niemand daarbij omgekomen en de beesten zijn gered.

AMSTERDAM, *den* 29 *october*.

Kapitein *Bulleij*, voerende de Engelsche brik *Amelia*, van Liverpool in eene Fransche haven gearriveerd, heeft den 18 october, Portland zuid circa zes mijlen van zich hebbende, vol water zien drijven een driemastschip, ligt geel geschilderd, met een vrouwen borstbeeld in groene kleeding, en op het hoofd eenig sieraad, hetwelk hij niet kon onderscheiden; hetzelve schip had den grooten- en bezaans-mast verloren, den achtersteven ingeslagen en alles van het dek gespoeld; van de equipagie heeft hij alleenlijk een dooden in het fokkewant ontdekt.

In den nacht tusschen den 18 en 19 october is te Keulen eene aanzienlijke kerkroof gepleegd in de hoofdkerk en de reliquien-kast der Heilige drie Koningen bestolen. De opper-prokureur bij het koninklijk landgeregt heeft, ten einde de daders uitgevonden zouden mogen worden, eene lijst der gestolen voorwerpen bekend gemaakt, bestaande in:

1. Een goud beeld, hoog 11 duim, verbeeldende den Heiland, op een gouden grond, benevens het onder aan den voet aangebragte gouden en met amethisten bezette versiersel; aan de regter zijde van dit beeld hing een lint met het opschrift *Judex*; in de linker hand hield het beeld eene geschreven rol, waarop men deze woorden leest: *Liber vitæ*. 2. Een gouden cherub, hoog 11 duim, met geëmailleerde vleugelen. 3. Een dito, van onder af naar boven half afgerukt. 4. Veertien Filigranen-platen, met gekleurde edel-gesteentens bezet, en van welke platen elf van goud en de overigen van zilver waren. 5. Vijf gouden en drie koperen geëmailleerde platen. 6. Een doorschijnend bloedkleurig edel gesteente, hol geslepen, lang 3½ breed 1½ duim. 7. Een ovaal rond geslepen topaas, niet gerofetteerd; dezelve is, met zijn garnituur in zilver verguide stralen, benevens acht fijne witte ronde parelen en zeven ametisten, 3½ duim lang, 2½ duim breed en 2½ duim dik; bijzonder kenteeken: aan de ruggezijde van den topaas zijn eenige ronde holligheden geslepen. Nog een tweede edele topaas, vierkant, lang meer dan 1 duim, half rond geslepen, iets breeder dan lang. 8. Drie gouden beelden, ter lengte van 11 duim, verbeeldende de heilige drie koningen, met kroonen op de hoofden en met geschenkkastjes in de handen, welke met paarlen omzet zijn; een dezer beelden was in eene buigende houding. 9. Een goud beeld met een geschenkkastje in de handen; op het deksel zijn vier granaatsteenen vastgehecht. 10. Drie gouden beelden, verbeeldende den doop van *Christus* in den jordaan; *Johannes* de dooper heeft een klein rood steenen schelpje in de hand. 11. Een goud beeld, verbeeldende de heilige *Maria*; zij zit op eenen zetel en heeft haren eenig geboren zoon op den schoot; onder den voet van hetzelve was een garnituur van filigraan, omzet met negen fijne steenen van verscheiden soorten en kleuren. 12. Een geheele en vier halve bogen van gouden filigraan met 26 steenen bezet, waaronder een deel amethisten, cornalijnen en chrijsopasen, en een deel smaragden, robijnen, antieken en eene fijne parel gevonden worden. 13. Twee zilver vergulde platen met acht steenen, waaronder twee antieken. 14. De namen der heilige drie koningen van kleine geslepen robijnen, op zilveren gronden. 15. Drie vergulde oostersche kroonen, met parelen en edel gesteente bezet.

(*Rotterd. Courant.*)

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den* 24 *october*.

De nieuwe geldleening, door het Russische gouvernement met de huizen van *Baring en Co.* en *Hope en Co.* gesloten, is den 7 dezer bekend gemaakt; dezelve bedraagt 40 millioenen roebels, tegen 5 pct., en is bestemd ter inwisseling van bank assignatien, welke men dadelijk na de inwisseling verbranden zal.

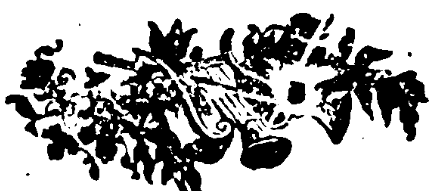
Zijne Majesteit de Keizer van Rusland heeft den 13 dezer den rijksdag van het koningrijk Polen met de volgende merkwaardige aanspraak gesloten:

Vertegenwoordigers des Koningrijks Polen!

„ Bij de opening uwer raadplegingen heb ik u mijne gedachten medegedeeld over de middelen ter ontwikkeling en bevestiging uwer eigendommelijke volksinrigtingen. Met den dag van heden loopen de werkzaamheden ten einde, die u trapswijze dit gewigtige doel te gemoet moesten voeren; gij moogt u zelven thans afvragen, in hoe verre gij tot hetzelve genaderd zijt. Raadpleegt met uw eigen bewustzijn, en gij zult erkennen, of gij in den loop uwer beraadslagingen aan Polen alle die diensten bewezen hebt, welke het van uwe wijsheid verwachtte, dan of gij integendeel, medegesleept door de maar al te menigvuldige verleidingen des tijds, niet eene hoop hebt opgeofferd, welke een voorzigtig vertrouwen verwezenlijkt had, en of gij daardoor niet het werk der herstelling van uw Vaderland in deszelfs voortgang vertraagd hebt. Deze zware verantwoordelijkheid zal op u blijven rusten. Zij is het noodwendig gevolg der onafhankelijkheid uwer stemmen; zij zijn vrij, dan altijd behoort een zuivere wil dezelve te leiden. De mijne is u bekend. Gij hebt het goede voor het kwade ontvangen, en Polen is op nieuw in de rij der staten getreden. Ik zal niet hetzelve mijne oogmerken voortzetten, hoedanig ook de openbare meening over de natuur en wijze zijn mogt, op welke gij uwe voorregten zoo even uitgeoefend hebt. Intusschen kunnen de ongunstige indrukken nog verzwakt worden, en de leden dezer vergadering, die met de liefste tot het goede bezield zijn, zullen, terwijl zij hunne eervolle zending besluiten, ten huize de woorden van vrede en eendragt terug brengen; zij zullen aldaar den geest der rust en veiligheid verspreiden, zonder welken de weldadigste wetten immer vruchteloos moeten blijven. Gij hebt voor die wetten gestemd, welke de dringendste behoeften uws lands uitmaakten. Een onontbeerlijk geworden uitstel zal de allengsche herstelling der betrekkingen tusschen schuldeischers en schuldenaren bepalen. De formen, die plaats zullen hebben bij de opoffering der afzonderlijke eigendommen aan het belang

der algemeene zaak, dragen den stempel der achting voor het eigendom, welke de werkzaamste aandrift tot alle nuttige ondernemingen uitmaakt. Ik onthoude mij thans van de beoordeeling der gronden, die u tegen de aanneming der voorslagen deden stemmen, welke het stelsel uwer wetgeving moesten volmaken. Aan uwe medeburgers laat ik de beslissing over, of uw oogmerk hierbij in de zorg bestond om aan de wetten, welke u beheerschen moeten, die volkomenheid te geven, welke een rijper en grondiger onderzoek aan dezelve kan verschaffen. Vertegenwoordigers des koningrijks Polen, ik verlaat u; doch ook nog van u verwijderd, zal ik over uw welzijn met dezelfde volharding, met dezelfde toegenegenheid waken, en het zal het eenigste doel mijner wenschen blijven, de constitutie, welke ik u gaf, door uwe gematigdheid bevestigd en door uw geluk geregtvaardigd te zien."

(Rotterd. Courant.)

MENGELINGEN.

De volgende stukken zijn aan ons ter plaatsing onder de mengelingen ingezonden.

De fungd: redacteur.

Aan den uitgever der Bataviasche Courant.

Bij de meeste menschen wordt de ziekte, die thans *Epidemisch* op Java heerscht, gehouden voor eene geheel nieuwe en hier te voren onbekende bezoeking der Voorzienigheid; om dit zeer ongegronde gevoelen te bestrijden, verzoek ik u in het eerstvolgend nummer van uw weekblad, eene plaats te geven, aan het volgende uittreksel uit eene oude beschrijving van Batavia.

„Zoo men de geweldige hitte en vochtigheid „dezer landen in aanmerking neemt, zal het „niemand vreemd voorkomen dat het *bort* hier „te lande ook eene *allergemeenste* ziekte zij.

„Dezelve is eene allerhevigste overloop van „galachtige stoffen en eene spoedige ontlasting „van dezelve, door op elkander volgende braakingen en afgangen, 't welk alles niet zoodanig een geweld toegaat, dat deze ziekte voor „eene der allerhevigste moet worden gehouden. Behalven de warmte van het luchtgestel, schrijft *Bontius* de reden dezes onheils „toe, aan het menigvuldig eten van vruchten, „die uit hare natuur wel zuur zijn, doch in „de eerste wegen opgehoopt, derzelver verteringskracht verslappen en in een rottig mengsel overgaan, waardoor eigenlijk geboren „wordt, de zoogenoemde groene gal, (bilia „aeruginosa) welke voornamelijk in deze en „soortgelijke kwalen de hoofdrol speelt, en „volgens de waarnemingen van *Huksham* uit „eene vermenging van zuur en gal voortvloeit."

„Het gewoon gevolg dezer kwale is eene „allerspoedigste ontlasting van alle weiachtige „vochten des ligchaams, die naar het gedarmte „getrokken, tevens met den afgang en het „braken worden ontlast; — en hierdoor ontstaat eene zoo spoedige ontzenuwing der levens krachten, dat de sterkste menschen in „een oogenblik uitgeput, binnen vier of zes „uren somwijlen sterven; en zoo de aanval hevig is en niet gestuit wordt, zijn de meeste „binnen de 24 uren overleden. De polsslag „wordt in deze ziekte in een oogenblik zeer „klein, en de handen en voeten koud, waarbij „zich voegen een geweldige hikslag en ligthoofdigheid, welke toevallen eindelijk met „hevige stuipen en den dood een einde nemen.

„De genezing dezer hevige en allergevaarlijkste kwaal moet volgens *Bontius*, worden „ondernomen, met het geven van zachte zamentrekkende middelen, die de al te sterke „ontlasting kunnen verhinderen en de hitte der „gal intoomen, ten welken einde hij aanprijst „*Blimbing*, rauw of met suiker gekookt, „gelijk ook de vrucht van eene soort van valsche *Mijrobalani*, die famentrekkend is en „niet purgeert, gelijk de overige doen; hierbij voegt hij nog de thans met regt verouderde middelen van Hertshoorn, Bezoar, „Pareltjes, enz. waarna hij de opium aanraadt.

„Ondertusschen is de geneeswijze van *Sijdenham* oneindig beter, welke hoofdzakelijk „hier in bestaat, dat men der lijderen ligchamen, zoo door drinken als door lavementen „te zetten, opvulle met eenen verzachtenden „drank, en, zoo ras men aan het bijna zuiver „afloopen en uitbraken der gedronkene vochten „bespeurt, dat de meeste kwade stoffen outlast „zijn, tot eenig bereidsel van het hoelsap „overga.

Zonder voor een oogenblik te willen denken, dat de beschrijvingen en voorschriften van *Bontius* en *Sijdenham* nog in aanmerking kunnen komen, nu wij het voordeel hebben, te worden behandeld volgens de aanwijzingen van eene meer volmaakte ontleed-en geneeskunde, dan die welke bestond ten tijde van den Gouverneur Generaal *Coen*, wiens lijfarts *Bontius* was, mag echter het getuigenis van dien zeer kundigen man, vrijelijk als bewijs worden aangenomen, voor het belangrijke feit, *dat het bort (Cholera Morbus) eene der endemische ziekten van Java is.*

Dat de ziekte in langen tijd niet *epidemisch* of algemeen geheerscht heeft, bewijst alleen dat de lucht in langen tijd niet dien graad van hitte en vochtigheid heeft bezeten, die noodig is om de *Cholera* met meer algemeenheid, dan gewoonlijk, te doen ontstaan; — en het zou even ongerijmd zijn om op dezen grond, het geen *Bontius* zegt, in twijfel te trekken als dat iemand, voor het verschijnen der bekende Cheribonsche en Tagalsche epidemien, had willen beweren, dat koortsen niet endemisch zijn op Java.

24 *mei* *Een lezer.*

Aan den uitgever der Bataviasche Courant.

Even als tegen den giftigen slangenbeet een onfeilbaar geneesmiddel, de *aijupanna* bestaat en door middel van het diertje, hetwelk op die slangen aart, is ontdekt geworden; — even eens bestaat er volgens het verhaal van zekeren eerst onlangs uit Arabiën alhier aangekomen *anachoda* (gezagvoerder van een vaartuig) een genees- en behoed middel tegen de *cholera morbus*, hetwelk in dat gedeelte van *Arabiën*, alwaar deze verschrikkelijke ziekte het meest en zeer dikwijls heerscht, voor eenige weinige jaren zoude zijn ontdekt geworden; de bladeren namentlijk van den zoogenaamde *donderboom*, bij de Maleijers bekend onder den naam van *tjakra tjikra*. Het zap van deze bladeren, zegt die Arabier, gemengd met een weinig zout en limoen zap, zoude niet alleen een onfeilbaar genees-middel zijn tegen de thans heerschende ziekte, wanneer men het den lijder vroegtijdig toedient, maar ook een behoedmiddel wezen, indien men gedurende den tijd, dat de ziekte op eene plaats heerscht, dagelijks een eet-lepel vol daarvan inneemt; hetwelk de verhaler verzekert, tijdens zijn zesjarig verblijf in dat gedeelte van Arabien gezien en ondervonden te hebben, niet alleen voor zoo verre zijn eigen persoon betreft, maar ook omtrent allen, die zijn gevolg uitgemaakt hebben.

Hoe zeer ik voor de echtheid van dit verhaal niet gaarne wil instaan, wenschte ik echter een geneeskundig onderzoek te kunnen doen omtrent deze wonderdadige bladeren, en verzoek u dierhalve, mijn heer, om in het aanstaande nommer der courant eene plaats aan het bovenstaande verhaal te willen vergunnen, of men het welligt der moeite waardig mogte oordeelen, om de bestanddeelen en de kracht der meermelde bladeren nader te doen onderzoeken.

Batavia, den 21 mei 1821. B.

Bekendmaking.

De resident van Pakkalongang zal, op donderdag den 7 junij aanstaande, van de stapel-plaats aldaar, bij openbare veiling doen verkoopen, eene aanzienlijke partij HOUTWERKEN, van diverse sorteringen.

De lijst, aanwijzende de kwantiteit en sorteringen, zoomede de lengte, dikte en breedte der houtwerken, benevens de condities van verkoop zullen te zien zijn, aan de kantoren van de residenten van Batavia, Samarang, Sourabaija en Pakkalongang, zullen ook des begerende, van wegen den laatstgenoemden resident, plaatselijke aanwijzingen van een en ander worden gedaan.

Batavia, den 10 mei 1821.

Mij bekend,
De secretaris bij den hoofd directie van financien.
Bij indispositie,
De adjunct secretaris,
VEECKENS.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, zal ingevolge daartoe ontvangen autorisatie, op *zaturdag den 26 dezer en volgende zaturdagen*, op een crediet van twee maanden, met vooruitbetaling van *een tiende* der koopschat, successivelijk voor rekening van het Gouvernement publiek doen opveilen en verkoopen:

6 à 800 *pikels garioff'l nagelen.*
10 - 1200 „ *noten-muskaat.*
2 - 300 „ *foelie.*
6 - 8000 „ *tin*,
alsmede eene partij *vogelnestjes*, 1ste, 2de en 3de soort.

Batavia, den 18 mei 1821.

Op last van den resident voornoemd,
De secretaris,
F. G. VALCK.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, brengt bij deze ter kennis van een iegelijk, dat van en met den 1sten juni nu aanstaande, tot en met den 31sten augustus daaraanvolgende, ten kantore van den ontvanger der middelen dagelijks (zon- en feest-dagen uitgezonderd) zal worden gevaceerd tot de ontvangst der belasting, bekend onder de naam van *hoofd-geld der slaven*, voor dit loopende jaar, en noodigt mitsdien de belanghebbenden om deze belasting binnen voorschreven termijn te voldoen, subpoene van de boete, bij publicatie van den 11den september 1820 bepaald.

Batavia, den 10 mei 1821.

De Resident.
Js. DE BRUIJN.

Bekendmaking.

DE inspecteur van financien en waarnemend resident van Samarang, maakt hiermede aan een ieder, dier het zoude mogen aangaan, bekend, dat gedurende den loop van de maanden junij, julij en augustus aanstaande, ten kantore van den assistent resident alhier, dagelijks (de zon- en feest-dagen uitgezonderd) van 's morgens acht tot 's namiddags ten één uren zal worden gevaceerd, tot den ontvangst der belasting van *één spaanschemat per hoofd*, van de lijfeigenen voor den loopende jare 1821, naarvolgens de bestaande wetten en reglementen.

Samarang, den 12 mei 1821.

De inspecteur van financien en waarnd: resident voornd:
H. J. DOMIS.

Advertentie.

WORDT bekend gemaakt, dat op vrijdag en zaturdag den 18 en 19 mei aanstaande, publiek op 's lands stapelplaats alhier zal worden verkocht, eene aanzienlijke hoeveelheid huis-en scheeps-timmerhout op de voorwaarden, eener afhaal van eene maand en eene betaling van drie maanden, na den verkoop dag; liggende de lijsten dezer houtwerken ter visie op de secretarie van den ondergeteekenden en zullen de houtwerken zelve van nu af aan, voor een ieder te zien zijn en aangewezen worden door den opzigter der stapelplaats.

Sourabaija, den 24 april 1821.

De resident,
A. M. T. DE SALIS.

*** De weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan de boedels van de alhier ab-intestato overledene, *Johanna Elizabeth Paschen*, (laatst weduwe *von der Wenze*,) *P. Aijlmer* en *Js Roodenburg*, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

Batavia, den 12 mei 1821.

Op last van de weeskamer.
De secretaris.
J. G. DE BOOSER.

*** De weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan de boedels van de navolgende alhier ab-intestato overledene personen, als: van den wel-edel gestrenge heer *Jacobus de Bruijn*, resident van Batavia, de Engelsche schipper *Butler*,

en de geëmploijeerden *C. P. Scheffer*, *L. E. Vosscher* en *A. Neiken*; daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

Batavia, *den* 26 *mei* 1821.

Op last van de weeskamer.
De secretaris.
J. G. DE BOOSER.

Bekendmaking.

DE hoofd-inspecteur van den waterstaat op Java, zal ingevolge bekomen autorisatie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indiën, op woensdag den 13 junij 1821, des morgens te negen uren, ten kantore en overstaan van den heer resident van Batavia, aan de minstvorderende, onder nadere approbatie uitbesteden:

Het uitdiepen van de binnen tijgers-gracht, het maken eener doorgraving naar de zuider vest van het voormalig kasteel.

Het gedeeltelijk uitdiepen, en dempen dier vest, en het dempen van het nog overgebleven gedeelte der amsterdamsche-gracht.

De bestekken zullen, voor de gegadigden acht dagen voor de aanbesteding ter lezing liggen, ten kantore van den heer resident, gelijk mede ten huize van den ondergeteekenden op Rijswijk, alwaar nadere inlichting, te bekomen is, en zal drie dagen voor de uitbesteding aanwijzing in loco worden gedaan.

Batavia, *den* 26 *mei* 1821.

De hoofd inspecteur voornoemd.
J. PEEREBOOM, Iz.

Bekendmaking.

DE hoofd-inspecteur van den waterstaat op Java, belast met het onmiddelijk beheer der sluis- en water-werken in de residentie Batavia, ontwaar geworden zijnde, dat eenige daartoe onbevoegde lieden, zich niet ontzien de sluis van Noordwijk (welke in dit saisoen veelal moet gesloten zijn) te doen openen, verwittigt een iegelijk, zich daarvan te onthouden, en bijaldien de opening dringend benoodigd is, zich bij hem te vervoegen, om daartoe, of gehinderd kunnende geschieden, alsdan de noodige permissie te bekomen.

Batavia, *den* 26 *mei* 1821.

De hoofd inspecteur voornd.
J. PEEREBOOM, Iz.

Advertentie.

DE post van binnen-moeder in het diakonie weeshuis, door het afsterven van mevrouw *S. E. Kesler*, vacant zijnde, zoo wordt door deze elk verzocht, welke tot die betrekking geïnclineerd is en er zich bekwaam toe acht, zijne (*hare*) verzoekschriften, uiterlijk voor ultimo mei aanstaande, aan den kerkenraad der hervormde christelijke gemeente alhier, in te dienen; dienende deze verzoekschriften, vergezeld te gaan van recommandatien of getuigschriften van civiele of kerkelijke autoriteiten, of andere wel bekende personen.

Men zal bij de verkiezing van de geschikste persoon op de fatsoenlijkste, Godvruchtigste en ervarendste in de Hollandsche en Indische talen, zeden en gewoontens, zoo veel als mogelijk is, letten.

Uit naam des kerkenraads.
J. C. PERONNEAU VAN LEIJDEN,
Diakens.

Samarang, *den* 18 *april* 1821.

ALZOO de raad van justitie te Samarang, aan *Hendrik Adolph Ham*, eerste gezworen klerk bij den raad van justitie te Samarang, in kwaliteit als benoemde curator over den verlaten boedel van den voortvlugtigen chinees *Ong Atien*, verleend heeft mandament van citatie bij edicte, tegen alle en een iegelijk, die vermeenen eenig regt, actie of pretentie te hebben, op voorschreven boedel.

ZOO IS HET, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur van welmelden raad, bij deze dagvare, alle en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie, op den boedel van voorschreven *Ong Atien* te hebben, om me alsdan te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ter ordinaire rolle van meergemelden raad, op woensdag den 30 mei 1821, des morgens ten half-acht uren, ten einde hunne pretentien aantegeven, te verifiëren, en voorts te procederen als naar regten, sub pœne, dat aan de non-comparanten, zal worden opgelegd een eeuwig silentium.

De eerste gez. exploiteur voornd.
D. PIJL.

Samarang, 10 *mei* 1821.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Cornelia*,	F. Sipkes.

Die volgens informatie den 12 juni aanstaande denkt te vertrekken; het aan hem medetegeven paket zal op den 11 bevorens worden gesloten.

Rotterdam, *Eng. schip Fort William*, Glass.
London, *dito Princess Roijal*, Hackman.
Bombaij, *Asia Felix*, Bradshaw.
Calcutta, *dito brik Stolle Lelhutomine* Madigra.
Koppenhagen, *Deen. brik Souvereign*, C. Boijle.
Bencoolen, *Ned. brik Mentor*, Swaunton.

welke in lading liggen, doch waarvan het vertrek nog onbepaald is.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester, aan de post-kantoren te Samarang en Sourabaija worden bezorgd.

BATAVIA, *den* 25*sten mei* 1821.

De postmeester,
C. J CANTER VISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen om naar Europa en andere havens in Indiën te vertrekken.

Naar Nederland --- Amerik. schip *Messenger*, J. Buffenton, in den loop van deze maand.
„ „ Amerik. schip *Marimack*, T. Bunten, do. do.
„ „ Amerik. schip *Paterson*, N. Pearce, do. do.
„ „ Amerik. brik *Ellen Douglas*, S. C. Martin, do.
„ „ Eng. schip *William Nellson*, J. Pearson, in den loop van de maand juni.
„ *Engeland en Antwerpen* --- Eng. schip *Maria*, H. Walker, dito, do.
„ *Baltimore* --- Amerik. schip *North Point*, W. Scherington, in den loop van de maand juli.
„ *Muntok en Malacca* --- Chin. brik *Tiensoen*, Siauw Tjingliong, in den loop van deze maand.
„ *Malacca* --- Chin. brik *Hohien*, Tan Lianfing, do.
„ *Malacca* --- Chin. chaloup *Haphin*, Ong Pinkie, dito, dito.
„ *Malacca* --- Boeginees. pantjallang .... Abdulla, dito, dito.
„ *Malacca* --- Chin. toop .... Oh Sungling, dito, dito.
„ *Malacca* --- Chin. toop .... Tjinkan, do, do.
„ *Trenganoe* --- Maleij. brik *Gollek*, Oem r, do. do.
„ *Trenganoe* --- Chin. toop...... The Seng, do. do.
„ „ Maleijer toop ...... Har, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Maleij. toop .... Abdul Halim, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Maleij. pantjallang .... Mohamat *Sale*, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Maleijer toop ...... Latiep, do. do.
„ *Pontiana* --- Boeginees pantjallang .... Pa Lorant, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Boeginees pantjallang .... Seinampa, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Maleijer toop ...... Hadjie Moeda, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Maleijer toop ...... Radja Sahat, do.
„ *Sambas* --- Chin. toop .... Oewa Tima, dito, dito.
„ *Sambas* --- Arab. toop .... Ocan Mohamat Joesoop, dito, dito.
„ *Mampawa* --- Maleij. pantjallang .... Hadjie Abdul Rame, dito, dito.
„ *Mampawa* --- Boeginees pantjallang .... *Soepoe*, dito, dito.
„ *Riouw* --- Chin. toop *Jonsing*, Mahing, do. do.
„ *Riouw* --- Chin. toop ...... Oeij Tjoeij, do. do.
„ *Riouw* --- Chin. toop ...... Lim Gan, do. do.
„ „ Chin. toop *Wangsinghok*, Koethock, do. do.
„ *Riouw* --- Chin. toop ...... Lim Ee, dito, dito.
„ *Muntok en Riouw* --- Maleijer toop ...... Ketiep Koepang, dito, dito.
„ *Cheribon en Riouw* --- Chin. toop .... Kho Kongbing, dito, dito.
„ *Grissee en Pontiana* --- Maleijer toop Koedoes, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Boeginees pantjallang ...... Oca Besse Rande, in 't begin van juni.
„ *Sambas* --- Boeginees paduakan ...... Oewa Bessee, in den loop van de maand juni.
„ *Riouw* --- Chin. toop .... Kankong, do. do.
„ *Pontiana* --- Boeginees pantjallang .... Tawa, dito, dito.
„ *Banjermassing* --- Chin. paduakan *Toa Soentjiau*, Lim Djikien, dito, dito.
„ *Trenganoe* --- Maleij. pantjallang .... Abdul Samat, dito, dito.

Brieven of paketten kunnen ter verzending met bovengemelde schepen en vaartuigen, aan het post-kantoor, bezorgd worden.

SAMARANG, *den* 19 *mei* 1821.

De fungerend postmeester.
Bij Indispositie,
SCHORNACK.
Buitengewoon commies.

Post-kantoor te Sourabaija.

WORDT ter kennisse van het publiek gebragt dat aan het post-kantoor Sourabaija, paketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden met het temelden schip hetwelk in den loop van deze maand, staat te vertrekken.

Naar Europa --- schip *Hercules*, J. King, jr.
„ *China* --- brik *Acahoma*, E. Snow.
„ *Macassar* --- brik *Fanny*, Oeij Tiontien.
„ *Malacca* --- tomp *Tattal Carrim*, Seeu Sale bin Abd. Gani.
„ *Pontianak* --- brik *Ladij Pontianak*, Sariep Aroumat Habasiij.
„ *Pontianak* --- sloop .... Said Aboebakar.

SOURABAIJA, *den* 19*den mei* 1821.

De postmeester,
J. VAN ZEIJL.

*** Getrouwd,
G. VAN ZUIJLEN,
chirurgijn der tweede klasse,
met
G. W. ZEIJDEL.

Passaroeang, *den* 13 *mei* 1821.

*** Getrouwd,
J. VAN DER VINNE,
met
Jonkvrouwe A. P. E. CHASSE.

Batavia, 20 *mei* 1821.

*** HEDEN zijn getrouwd,
Mr. DANIEL FRANCOIS DE LOCHES,
lid van de weeskamer te Batavia,
en vrouwe
JOHANNA WILHELMINA GAASWIJCK
weduwe wijlen den schout-bij-nacht.

Batavia, 20 *mei* 1821.

*** HEDEN morgen ten vijf uren, verloste voorspoedig van een welgeschapen zoon, *M. C. Meijer*, echtgenoote van
VAN BARTHOLD.

Samarang, *den* 20 *mei* 1821.

*** HEDEN morgen ten zes uren verloste voorspoedig van een zoon, *Engelina Catharina Alewijn*, geliefde huisvrouw van
ANTHONIJ DEKKER.
stadsmeester te Batavia.

Batavia, 22 *mei* 1821.

*** HEDEN overleed na eene sleepende ziekte, in den jeugdigen ouderdom van ruim 25 jaren, mijne geliefde echtgenoote *Maria Anna Dits*; de zulks deze brave en deugdzame moorst gekend hebben, zullen het verlies bezeffen, dat ik met mijn zoontje daardoor lijde.

H. LUICK.

Samarang, 14 *mei* 1821.

*** HEDEN overleed alhier aan eene sleepende ziekte, in den ouderdom van omtrent 31 jaar, de heer *Hermanus Halderset*, 2de luitenant bij het regiment husfaren no. 7, en leraar bij het militaire school, waarvan bij deze aan dezelfs vrienden en bekenden wordt kennis gegeven, door de testamentaire executeuren,

L. PRINSEN.
B. G. SARTORIUS.

Samarang, *den* 14 *mei* 1821.

*** De alhier heerschende ziekte, ontrukte heden avond uit mijne liefde armen, mijne teder beminde echtvriendin *Jonkers*, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim twintig jaren, na eene gelukkige verbintenis van bijna zes-en-twintig maanden, mij nalatende een dochtertje op eenige uren na een jaar oud. Die haar gekend hebben bezeffen mijn verlies in deze brave vrouw en moeder, en zullen gewisselijk deelen in mijne regtmatige droefheid.

K. W. OHL.

Samarang, *den* 18 *mei* 1821.

(*Zie verder het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCH COURANT.

ZATURDAG, *den 26sten* MEI, 1821.

*** OP den 9 mei des avonds omstreeks 11 uren, behaagde het den Almagtigen, om ook onder de slagtoffers der *cholera morbus* tot zich te nemen, mijne huisvrouw *Christina Clasina Lohoff*, in den ouderdom van 52 jaren en 4 maanden, elk die bekend is met den ongelukkigen toestand, waarin zij de laatste twintig jaren van haar leven doorbragt, zal gevoelen, dat hoe zeer ook de tijding van haren dood mij aandeed, ik echter veel redenen tot troost heb gevonden in de bewustheid, dat toch alle geluk of genot dezer aarde voor haar was verloren; — mij van de deelneming mijner vrienden genoegzaam verzekerd houdende, verzoek ik van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

F. L. VOGEL, *chir: majoor tit:*

Pakkalongang, 12 *mei* 1821.

*** OP den 15 dezer is te Palimanam overleden, mijn goede broeder *Jacobus van Sevenhoven*, in den ouderdom van 27 jaren, aan de gevolgen van eene lang geduurd hebbende teering-ziekte; is het in het algemeen smartelijk van bloedverwanten te worden gescheiden, nog grooter is dat verlies in deze kolonie, alwaar wij zoo verre van onze naaste betrekkingen verwijderd zijn, en het dus zoo zeldzaam en zoo gelukkig is, bloedverwanten te mogen bezitten: mijne vrienden zullen mijne smart bezeffen, hunne brieven van deelneming zullen mij troosten en opwekken, en daarom zeer welkom zijn.

J. I. VAN SEVENHOVEN.

Cheribon, 17 *mei* 1821. *Resident.*

*** VOLGENS ontvangen berigten is, op de reize naar Palembang op den 12 mei overleden, de heer *Pieter Swart*, in leven gezagvoerder van het Nederlandsche koopvaardijschip DE NIEUWE ZEELUST, waarvan bij deze aan vrienden en bekenden wordt kennis gegeven.

H. D. VAN RIJNBERGH, *executeur.*

*** MIJNE droefheid over de smertelijke sterfgevallen, mij en mijn vadershuis getroffen, zijn heden wederom vermeerderd, door het onverwacht overlijden aan de cholera morbus, van mijn geliefd dochtertje *Sophia Johanna Elizabeth*, oud 8 jaren en 3 maanden.

M. J. BIK, wed. *Smith.*

Batavia, 18 *mei* 1821.

*** HET heeft den Opperbouwheer van het Heelal behaagd, mijn geliefde oudste zoon *Jan Anthonij van Rijnbergh*, klerk ter algemeene secretarie, in den jeugdigen leeftijd van bijna 18 jaren, aan de gevolgen der thans heerschende ziekte, mij te ontrukken, van welk voor mij zoo treffend verlies, door deze aan vrienden en bekenden wordt kennis gegeven.

H. D. VAN RIJNBERGH.

Batavia, 19 *mei* 1821.

*** HEDEN ochtend werd van mijnen boezem voor altijd afgescheurd, mijn lieve zuig ling slechts vier maanden en twintig dagen oud.

A. M. C. VELDTMAN MUNTINGHE.
geboren *Ross.*

Batavia, 21 *mei* 1821.

*** VOORLEDEN nacht even voor twaalf ure overleed alhier, aan de gevolgen der thans heerschende ziekte de wel edele gestrenge heer *Jacobus de Bruijn*, laatst resident van Batavia, in den ouderdom van nog geen acht-en-dertig jaren, nalatende eene diepbedroefde weduwe en twee onmondige kinderen. Gisteren des namiddags ten twee ure bevond hij zich nog op zijn bureau in het midden zijner werkzaamheden; tegen vier ure greep hem de krankheid geweldig aan, en, in weerwil van alle aangewende middelen, was hij tegen middernacht niet meer. Tot kort voor zijnen dood het volkomen gebruik zijner redelijke vermogens genietende, ging hij, daar hij zijn einde voelde naderen, kalm en bedaard, met een vast vertrouwen op God en in de hoop der onsterfelijkheid, omringd door zijne weenende vrienden, de eeuwigheid in. Hij was een edel en regtschapen man, blakende van Vaderlands-liefde, vol gevoel voor waarheid, Godsdienst en regtvaardigheid, vol geestdrift voor al wat schoon, verheven en voortreffelijk was. Voor zoodanig wordt hij gehouden door allen, die hem in der daad gekend en zijne waarde naar verdienste hebben weten te schatten. Wat hij als echtgenoot voor zijne gade, als vader voor zijne kinderen, als zoon voor zijne hoogbejaarde moeder, als vriend voor zijne vrienden, als weldoener voor verlatene weezen geweest zij, kunnen alleen zij bezeffen, die thans in die onderscheidene betrekkingen zijn gemis met heete tranen betreuren. Als ambtenaar in die aanzienelijke waardigheid, die hij bekleedde, is zijn verlies schier onherstelbaar en er is voorzeker niemand, die hem in kunde en ondervinding, in werkzaamheid en naauwgezetheid ligt overtreffen zal. Na zulk eene moeijelijke loopbaan ruste zijn stof in vrede; maar hij zelve blijft leven onder het gevoel der diepste hoogachting en der zuiverste vriendschap in de harten van zijne talrijke vrienden, die deze laatste openbare hulde aan de nagedachtenis van dien edelen man hebben willen toebrengen.

Uit aller naam,
D. LENTING,
J. TIEDEMAN.

Batavia, *den* 22 *mei* 1821.

*** HEDEN overleed aan een verval van krachten, in den ouderdom van ruim zesen-vijftig jaren, mijn tedergeliefde echtgenoot *Franciscus Carolus Henricus Assmuss*, in leven chirurgijn en chef in Nederlandsch Indië.

JOHANNA WILHELMINA MEIJER.
wed. *Assmuss.*

Batavia, 23 *mei* 1821.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft, of verschuldigd is aan den boedel van den op 30 april te Samarang overleden tweeden luitenant, *A. Baljon*, van het regement artillerie no. 5, bataillon no. 2, gelieven daarvan binnen eene maand opgave te doen, aan de kommissarissen

H. A. EILERS, *1ste luit.* en
J. C. F. W. HEIL, *2de luit.*
Bij *het bat. no.* 22 *inf.*

Samarang, 3 *mei* 1821.

DEGENEN, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van den alhier op 24 maart ab-intestato overleden *Johannes Dreijermans*, worden verzocht, opgave en uitbetaling te doen binnen den tijd van zes weken, aan de agenten van de weeskamer te Batavia,

A. DANIELZ.
A. C. AUGUSTIJNZ.

Cheribon, 1 *mei* 1821.

AL degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Johannes Petrus de Haas*, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen 14 dagen van heden af gerekend, aan den ondergeteekende executeur. R. A. SALOMONS.

Batavia, *den* 9 *mei* 1821.

ALLE degenen, welke te vorderen hebben dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *G. S. Rongé*, worden verzocht, opgave of betaling daarvan te doen, binnen den tijd van twee maanden van heden af, aan den ondergeteekenden testamentaire executeur.

A. L. FRANSZE.

Batavia, *den* 8 *mei* 1821.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben of wel verschuldigd zijn, aan de particuliere nalatenschap van wijlen den heer *J. J. D. Scharmberg*, in leven gezagvoerder van het Nederlandsche schip *de Graaf Bulow*, gelieven daarvan ten spoedigste opgave te doen, ten kantore van de heeren *Jessen*, *Trail & Co.*, aan

W. F. VOUTE, en
O. E. HANSEN.
Executeurs testamentair.

Batavia, *den* 12 *mei* 1821.

DEGENEN, die te goed hebben of schuldig zijn in den boedel van *Wilhelmientje Bruins*, geven hiervan opgave aan de executeuren *J. G. Bruins* en *F. Rijnhart*, en dat van den 19 tot den 31 mei 1821.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den luitenant kolonel, aide de camp *J. J. C. V. Schrender*, worden verzocht binnen den tijd van zes weken aan de ondergeteekende kommissarissen in den boedel opgave en uitbetaling te doen.

J. B. CLEERENS, *lt. kol.*
W. A. ROEST, *kapt. bij de alg. staf.*

Batavia, *den* 19 *mei* 1821.

PONDARD, horologie-maker, door ongesteldheid verpligt dit eiland voor eenigen tijd te verlaten, roept een ieder bij dezen op, om ten spoedigsten de uitstaande zaken met hem, zoo van *debita* als *credita*, te komen vereevenen.

Batavia, 17 *mei* 1821.

J. J. BOOTSGEZEL van Sourabaija naar Batavia vertrekkende, verzoekt alle degenen, welke iets van hem te pretenderen hebben dan wel verschuldigd zijn, opgave of betaling te doen, uiterlijk op medio juni eerstkomende; kunnende zij zich na deszelfs vertrek adresseeren bij den heer *Bogaardt*, opziender der landelijke inkomsten alhier.

Sourabaija, 11 *mei* 1821.

ALLE degenen, die iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den op heden te Samarang overleden majoor van het bataillon no. 22, *Jean Baptist Deprèz*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan ons testamentaire executeurs,

C. H KLEIN.
J. C. RICHEMONT, *luit: kolt*

Samarang, 7 *mei* 1821.

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den overleden eerste luitenant-adjudant *H. D. Decharmois*, worden verzocht, binnen den tijd van zes weken opgave te doen, aan de kommissarissen.

GERARD, *kapitein.*
VAN DER SPAA, *2de luit.*

Samarang, 6 *mei* 1821.

Advertentie.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Dirk Abraham Simons*, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen eene maand van heden afgerekend, aan den ondergeteekenden executeur; ook worden degenen, voor wien gemelde heer *Simons* zich als borg geïnterponeerd mogt hebben, verzocht, binnen voornoemden tijd zich van andere borgen te voorzien.

R. A. SALOMONS.

Batavia, 24 *mei* 1821.

DEGENEN, welke iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *David Marttijn*,

Believen opgaven en betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de ondergeteekende executeuren in gemelden boedel, en teffens worden degenen verzocht, waarvoor zich de overledene als borg geïnterponeerd heeft, zich van andere borgen te voorzien.

J. J. JONKER.
J. HINDERMEIJER.
J. DANIELS.
Testamentaire executeuren.

Batavia, 9 mei 1821.

CHARLES RAOULT, voor eenigen tijd deze kolonie verlatende, verzoekt een ieder, welke van hem iets te pretenderen hebben, daarvan opgave te doen bij *J. Barbier.*

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den alpheris *Maroedien Boekmien*, gelieven zich te vervoegen, dan wel betaling te doen aan den mede executeur *Achmat Boekmien.*

DIE iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan den overleden 1ste luitenant en leeraar in de bouwkunde bij de militaire school *Adolf Barnau*, worden verzocht zich uiterlijk binnen drie maanden aan de ondergeteekende te adresseren.
E. VAN DER WORM,
Samarang, 2 mei 1821. *Wed.* Barnau.

ALLE degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den op den 3de dezer te Samarang overleden *Wilhelm Willems*, worden verzocht zich te adresseren bij de ondergeteekende testamentaire executeuren en voogden, binnen den tijd van twee maanden na de plaatsing dezes.

Samarang, den 8 mei 1821.
C. F. KRIJGSMAN, en
M. G. WILLEMS, *opziender der houtstapelplaatsen te Sidaijoe.*

WIE iets te pretenderen heeft dan wel verschuldigd is, aan de nalatenschap van den, op den 5den dezer, alhier overleden majoor en onder-directeur der artillerie *L. Engler*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen binnen den tijd van zes weken, aan de ondergeteekende executeurs.

Samarang, den 8 mei 1821.
A. WINTER, *onder-inspecteur der militaire administratie.*
VAN ZUIJLEN, 1 *lt. der artil.*

DEGENEN, welke te pretenderen hebben of verschuldigd zijn aan den 1ste luitenant *Dekema*, van het 22 bat. inf., in het hospitaal te Samarang den 4 mei overleden, gelieven zich te adresseren binnen den tijd van eene maand, aan de testamentaire erfgenamen.
Wed. DEKEMA,
Samarang, 11 mei 1821. Geb. Bekker.

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer *Jean Theodore Drognat*, voormalig landmeter der eerste klasse, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden van heden gerekend, aan den ondergeteekenden testamentaire executeur.

Ook worden degenen, voorwien de overledene zich als borg geïnterponeerd mogt hebben, verzocht zich tegen dien tijd van andere borgen te willen voorzien.
B. G. SARTORIUS.
Samarang, den 15 mei 1821.

Advertentie.

AL degenen, die iets te pretenderen hebben van, of wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Crawford Davison Grieve*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden na dato dezes, aan de ondergeteekende.

STONE POULTER.
CHARLES BRODIE.
testamentaire executeurs.
Sourabaija, den 29 april 1821.

Advertisement.

ALL persons having claims upon the estate of the late *Crawford Davison Grieve*, are requested to forward them to the undersigned for settlement within two months from the present date, and such persons as are indebted to the estate, are requested to pay in the amount of their debts within the above-named period.
STONE POULTER.
CHARLES BRODIE.
Sourabaya, April 1821. *Executors.*

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer *Hermanus Halderiet*, adc luitenant bij de husfaren en leeraar bij de militaire school alhier, gelieven daarvan opgave of betaling te doen binnen den tijd van twee maanden, van heden gerekend, aan de ondergeteekende testamentaire executeuren.

Ook worden degenen, voorwien de overledene zich als borg geïnterponeerd mogt hebben, verzocht zich tegens dien tijd van andere borgen te willen voorzien.
L. PRINSEN.
B. G. SARTORIUS.
Samarang, den 14 mei 1821.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen *R. J. H. van der Hulst*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen voor primo juli aanstaande aan den mede executeur,
G. A. SCHINDELHOUWER.
Batavia, den 27 mei 1821.

DE luitenant-kolonel *de Paravicini*, voornemens zijnde eerstdaags dit eiland te verlaten, verzoekt een ieder, welke eenige uitstaande zaken met hem mogt hebben, hetzij voor eigene rekening of voor rekening van de Gouvernements-huizen te Noordwijk en te Buitenzorg, daarvan opgave te willen doen, uiterlijk voor of op den 15 juni aanstaande, aan zijnen gemagtigden den luitenant-kolonel *Cleerens*, te Buitenzorg.

DEGENEN welke iets te pretenderen hebben van, ofte verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen den heer *Pieter Swart*, in leven gezagvoerder van het Nederlandsche koopvaardijschip DE NIEUWE ZEELUST, worden verzocht, binnen zes weken na dato dezes, daarvan opgave en betaling te doen, aan deszelfs executeur *H. D. van Rijnbergh.*

Batavia, 24 mei 1821.

ALLE degenen, die iets verschuldigd zijn dan wel te vorderen hebben aan en van nu wijlen *John Robertson*, gezagvoerder van de brik JANE, worden verzocht, daarvan ten allerspoedigste opgave en betaling te doen, aan de ondergeteekende executeuren in zijnen boedel, ten kantore van *Skelton & Co.*
D. A. FRASER.
L. NORRIS.
Batavia, 24 mei 1821.

ALL persons who have claims against the late Captain *John Robertson*, of the Colonial brig JANE, and all persons owing money to the said Captain *John Robertson*, are requested to send the same without delay to the undersigned, Executors to his estate, at the counting-house of Messrs. *Skelton & Co.*
D. A. FRASER.
L. NORRIS.
Batavia, 24th May 1821.

THE undersigned are authorized by the Testamentary Executrix, to receive for adjustment, all claims against the estate of the late *Philip Skelton*, Esq., and they request that persons having such claims will send them in within two months from this date. They also request such persons as may be indebted to the said estate, to pay to them the amount due with the least possible delay.
SKELTON & CO.
Batavia, 24th May 1821.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende vendutien worden gehouden, als:

Op maandag den 28sten mei 1821.

VOOR het negotie huis van den heer *Thornton*, staande op de voorrei, buiten de voormalige rotterdammer-poort, van cognac brandewijn, bordeaux wijn, linnen voor hembden, hoeden, toilet spiegels, glaswerken, chineesche thee serviesen, telescoopen, pleeten kandelaars, diné serviesen, kousfen, etc. etc.

Op dingsdag den 29sten mei 1821.

IN den tuin van den heer *Horst*, staande op noorwijk over het hospitaal, voor rekening van den heer *Hinsch*, van huismeubelen, boeken, wagens en paarden, tuigen en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

Op woensdag den 30sten mei 1821.

VOOR het negotie huis van den heer *G. Manuk*, staande op de groote roea-malacca, van kust, cormandels en bengaalsche lijwaten, rozenwater, segaren, gie, zeep en andere goederen meer.

OP donderdag den 14 juni aanstaande, zal voor het Gouvernements-huis op Noordwijk, publiek worden verkocht, eenige goede rijtuigen, paarden, huismeubelen, jagtgeweren, juweelen, en wat verder ten dage voorschreven ter verkooping zal worden voorgebragt, het een en ander voor rekening van den luitenant-kolonel *de Paravicini*, en van de nalatenschap van den luitenant-kolonel *Schneuder*.

OP maandag den 4 juni aanstaande, zal voor de woning van den luitenant-kolonel *de Paravicini*, te Buitenzorg, publiek worden verkocht, eenige rijtuigen en boerewagens, mitsgaders paarden, karbauwen en pedattie, huismeubelen, lijfeigenen en andere goederen meer.

For Sale.

THE very fine new-coppered Brig MARY AND SOPHIA, of 293 Tons measurement, just arrived from the Cape of Good Hope, sails remarkably fast, is stout and well-found in stores, sails, rigging, &c. and may be sent to sea at a few days notice. Apply to Messrs. *Deans, Scott & Co's.*

Batavia, 7th May 1821.

Te koop.

EENE wagen-verhuurderij met dies inventaris, staande buiten de nieuwpoort, te bevragen bij *P. T. Nicolaas*, op de voorrei.

Te koop.

EEN tuin, gelegen in de koestraat, te bevragen bij de eigenaresse, weduwe *Sniet.*

Te huur.

PERCEELS gewijs, eenige stukken gronds, van het land TANJONG-OOST, gelegen langs den post-weg, boven de 13 tot de 14 paal, te bevragen bij den eigenaar
D. C. H. VAN RIEMSDIJK.

Te koop op Samarang.

HET wel ingerigte, van bovenvertrekken en geheel afgebouwde bijgebouwen en stalling, voor twintig paarden, voorziene huis, buiten de zuiderpoort te Samarang gelegen. Zoo mede, met ofte buiten het gemelde huis, het daar naast gelegen stuk-grond, bijzonder geschikt om op te bouwen.

Nadere onderrigting bij de heeren *Burnabij, M'Donnel & Co.* te Samarang, of bij *Deans, Scott & Co.* te Batavia.

Batavia, 15 mei 1821.

For Sale at Samarang.

THE commodious upper-roomed Dwelling HOUSE, situated outside of the south gate of the town of Samarang, with offices complete, & stabling for 20 horses.

Also, will be sold, either along with the house or separately, the PIECE OF GROUND adjoining, admirably adapted for building on.

For farther particulars apply to Messrs. *Burnabj, M'Donnell & Co.* at Samarang, or to Messrs. *Deans, Scott & Co.* of Batavia.

Batavia, 15th May 1821.

BIJ *E. Cornelesſen*, zijn te bekomen, pas aangebragtte Manilla en Havana ſigaren, Kaapſche vruchten, pruimedanten en gerookt vleesch, zoo als ook boter, kaas, hammen, anchovisch, zalm, bier, port, madeira, muscadel en goede Amſterdamſche roode wijnen, brandewijn, genever, azijn, etc. alles ten billijkſte prijzen.

IN de toko bij *Stahl & Kemper*, op de westzijde der groote-rivier no. 48, zijn te bekomen pas aangebragte Bengaalſche ſigaren, Kaapſche tuinzaden van dit jaar, conſtantia, malaga en diverſe andere fijne wijnen, rozen-water, korenten, mostert en andere goederen meer.

Te koop.

Bij LEPS & CO., à contant.

Beste cognac brandewijn, pr. doz. .	Sp.	12
Roode wijn van Roest, de kist . . .	„	20
Ordin. portwijn, pr. doz.	„	10
Rhijnſchewijn, dito	„	12
Maderawijn, beste	„	12
Beste franſche wijn azijn, dito . . .	„	4
Curacao bitter, 1 doz. halve bottels .	„	10
Van der Veens dito, 1 doz.	„	5
Best ſchiedamsch genever per keld. .	„	9
Bier op vaten uit de valk	„	30
Dito op fleſſen per doz.	„	4
Westfaalſche hammen	„	7
Gezouten tongen per doz.	„	15
Goudſche kaas	Sp. 4, 5, à	6
Amandelen, de 50 ponden	„	14
Bengaalſche zeep de picul	„	18
Engelsche medicijn kisjes	„	25
Varinas tabak in dozen	„	15
Dito in cardoezen per doz.	„	12
Dubbelde muurſtolpen het doz. . . .	„	120
Extra fijne meubel chitzen per ſtuk	„	20
Fijne dourias per dito.	„	8
Catoentjes voor ast. lampen het gros	„	5
Stolp lampglazen het doz.	„	24
Engelſche zadels en toebehoren	„	35
Chinsuraſche ſiegaren de 1000 . . .	„	7 18

benevens lakens, caſimieren, polimiten tafelkleeden, iersch linnen, wagen pasſement, tuigen voor 4 paarden, ſpijkers, vijlen en diverſe ijzer werken; hagel, zwepen etc. benevens diverſe werken van smaak en wetenſchap.

For Sale,

At Messrs. SKELTON & CO.'S.

NEW English Furniture, Looking Glasses, Glass-ware, Cutlery, Carriage Iron-work and Mountings, Saddlery and Coach Paints, Kissmisses, Rose Water and Almonds.

Batavia, 24th May 1821.

For Sale at the Warehouses of Messrs. DEANS, SCOTT & CO., the following Goods, just imported on the Ship George Cruttenden, *from Calcutta.*

AN elegant assortment of Silver Plate, consisting of Table & Dessert Spoons and Forks, Tea Spoons, and Soup and Milk Ladles, — Superb Cashmere Plaids & Shawls, — Gold spotted Muslins and red Taffetas.

Batavia, 22d May 1821.

Te koop.

RIJST bij de koijang van de beste kwaliteit, bij *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 24 mei 1821.

Te koop.

BESTE Javaſche RIJST, tegens ſpm. 75 contant de koijang, te bevragen bij *D. von Franquemont.*

Vracht en paſſage,

NAAR SOURABAIJA.

MET den ſnel-zeilenden gekoperden brik ELIZABETH, zal binnen kort zeilen, te bevragen bij *D. von Franquemont.*

Advertentie.

DE firma van *Poulter & Grieve*, kooplieden van deze plaats, door het overlijden van den heer *Crawford Daviſon Grieve*, heden gedisſolveerd zijnde, zullen de zaken voortaan verder gevoerd worden door den ondergeteekenden.

En al degenen, die iets te pretenderen hebben van, of wel verſchuldigd zijn aan de bovengemelde firma, gelieven daarvan opgaven of betaling te doen, uiterlijk binnen den tijd van twee maanden na dato dezes aan

STONE POULTER.

Sourabaija, 1 mei 1821.

Advertisement.

IN consequence of the demise of Mr. *Crawford Davison Grieve*, the interest which he held in the Firm of *Poulter & Grieve*, Merchants of this place, ceases from and after this date, the business will in future be carried on by the undersigned alone. All persons having claims upon the above-named Firm, are requested to forward them to the undersigned for settlement within two months from the present date, and such persons as are indebted to the said Firm, are required to pay in the amount of their debts within two months from this date. STONE POULTER.

Sourabaya, 1st May 1821.

DE ondergeteekenden geven bij deze kennis, dat ingevolge het overlijden van hunnen asſocié de heer *Philip Skelton*, zijn aandeel in het huis van negotie onder de firma van *Skelton & Co.* den 31 december aanſtaande ophoudt; de zaken van het huis worden door hun tot dien tijd onder dezelfde firma gecontinueerd, wanneer deze verandert en daarvan door hun behoorlijk kennis zal gegeven worden.

T. MacQUOID.
J. DAVIDSON.
D. A. FRASER.

Batavia, 8 mei 1821.

NOTICE is hereby given, that in consequence of the death of Mr. *Philip Skelton*, his interest in the Firm of *Skelton & Co.* will cease on the 31st December next. The business of the Firm will be carried on by the remaining Partners under the same name till that date, when a change of name will take place, of which due notice will be given.

Batavia, May 8th 1821.

T. MacQUOID.
J. DAVIDSON.
D. A. FRASER.

DE advokaat en prokureur Mr. *Masch*, adverteert, dat hij zijn kantoor gevestigd heeft in plaats van in de buiten nieuwpoort-ſtraat, in de *binnen nieuwpoort-ſtraat* No. 10, naast den heer *Wijsſijnſchij*.

DE inteekenaren voor de Bataviaſche-courant worden verzocht, onder duidelijke opgave van naam en woonplaats, de inteekenings biljetten voor het aanſtaande half jaar, met den inteekenings-prijs van f 20 aan de lands drukkerij te zenden, voor den eerſten julij aanſtaande.

THE Subscribers to the Batavia Gazette *are hereby requested to send in the Subscription-money of f 20, for the second six-months of this year, before the end of July next.*

To prevent mistakes, name, place of residence, &c. should be written as legible as possible.

TER lands drukkerij worden tegen gereede betaling aan de inteekenaren afgeleverd de eerſte nummers van het ſtaatsblad 1821, *no.* 1 *tot en met no.* 15, *het bedragen is f* 2 - 15.

Ook zijn ter lands drukkerij tegen gereede betaling te verkrijgen compleete ſtellen ſtaatsbladeren,

Van het jaar 1816,	*à f*	9	10
„ „ „ 1817,	-	22	—
„ „ „ 1819,	-	28	20
„ „ „ 1820,	-	18	10

terwijl met de herdruk van het ſtaatsblad 1818, *ſteeds de meeste ſpoed gemaakt wordt.*

TE KOOP, *ter Lands-Drukkerij Nederlandſche* Staats-Almanakken *voor het jaar* 1820, *à f* 7.

TE KOOP, *ter Lands-Drukkerij Bataviaſche* Almanakken *voor* 1821, *prijs f* 2.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.